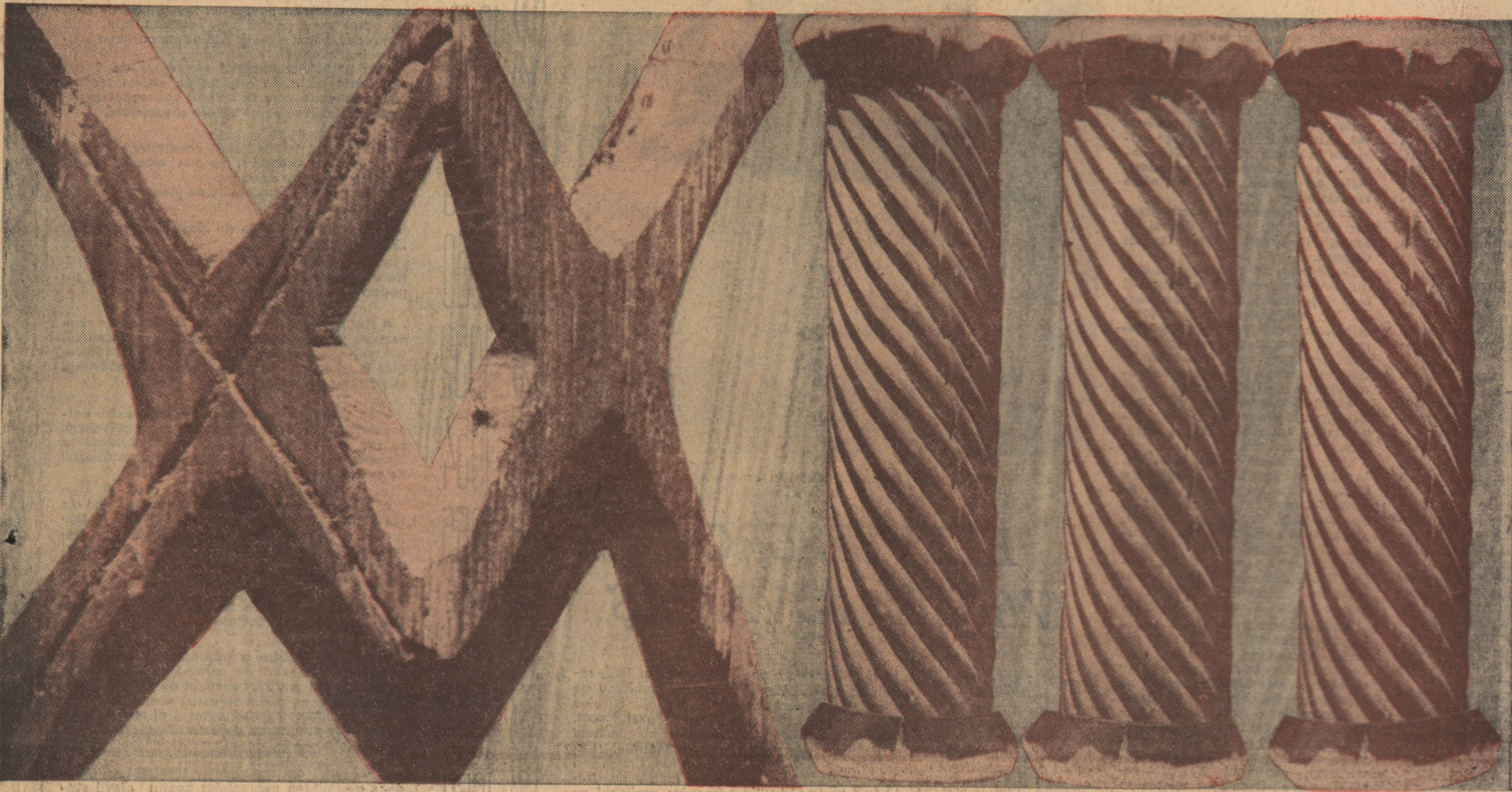

GAZETA

Anul XIX
Nr. 909
Marți 22 august
1967
6 pag. 25 bani

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

AVAN —

PREMIERĂ

ȘCOLARĂ

Deși constituie reluarea unei activități intrată de mult într-un ciclu firesc, aproape ritual, fiecare început de an școlar, reprezintă o înnoire, o evoluție pe spirală.

Săptămânile care preced deschiderea anului școlar 1967—1968 conturează, cu tot mai multă consistență, profilul specific al acestei premiere școlare. Învățământul polarizează la ora actuală, atât pe plan național cât și pe plan local, numeroase preocupări. Se elaborează materiale privind adăncirea conținutului științific și perfecționarea formelor de predare a procesului de învățământ în ansamblul său. Pe ordinea de zi a plenurilor comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale se află înscrise, la loc de frunte, situația învățământului și măsurile pentru asigurarea deschiderii în cel mai bune condiții a noului an școlar.

Profilul specific al anului școlar 1967—1968 este conturat și de faptul că acesta este primul an în care se reia tradiția învățământului de 12 clase. Aceasta va permite, desigur, amplificarea la nivelul cerințelor unui învățământ modern a orizontului cunoștințelor de cultură generală pe care îl asigură liceul, dând totodată posibilitatea unei egalități mai judicioase a acestor cunoștințe, corespunzător cerințelor accesibilității și ale unui program rațional de studii.

Elevei clasei a II-a vor avea la dispoziție manuale noi care răspund unor înalte cerințe științifice și didactice. De altfel, în ansamblul lor, cele peste 700 titluri de manuale ce vor fi date elevilor din școlile generale, licee teoretice și de specialitate, școli profesionale și tehnice în noul an se prezintă la un nivel superior față de trecut în ceea ce privește conținutul științific, concepția pedagogică și prezentarea tehnică, grafică. În folosința școlilor pentru noul an vor intra totodată numeroase materiale auxiliare — de la albume și planșe la aparate perfecționate pentru studiul electronicii și fizicii nucleare.

Este desigur de așteptat ca, în ansamblul ei, tehnica școlară, integrarea mijloacelor perfecționate și cu mare randament în predare, în viața școlilor să înregistreze un deosebit salt înainte. Perseverența unor strădani actuale arată că în cursul laboratoarelor fonetice școlare existente actualmente în Capitală, la Oradea și Turda, li se vor adăuga alte asemenea instalații complexe.

O deosebită amploare se conturează a avea în noul an școlar preocuparea pentru programarea studiului, pentru construcția și utilizarea unor mașini de instruire, care au câștigat de pe acum un important teren în liceele din Brașov, Cluj, București și Tg. Mureș. De altfel, aceasta face parte din ansamblul unor preocupări de cercetare științifică și pedagogică care au pătruns amplu în masa corpului didactic.

La reușita tuturor strădaniilor care conturează perspectivele de bun augur ale anului școlar ce vine, se înscriu și preocupările de perfecționare și autoperfecționare manifestate de învăță-

(Continuare în pag. a 5-a)

23 AUGUST

AXIII-a aniversare a eliberării țării noastre de sub jugul fascist este sărbătorită de întregul popor român prin avântul constructiv pe drumul progresului economic și social-cultural, al desăvârșirii edificului socialist.

O nouă epocă în istoria României a început o dată cu victoria Insurecției naționale antifasciste din august 1944, inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist Român în colaborare cu celelalte forțe patriotice. Este meritul istoric al partidului comunist din țara noastră de a fi analizat în mod științific, realist, starea de spirit antihiperbolă a diverselor categorii sociale, contradicțiile interne, adâncirea crizei regimului antonescian și, folosind condițiile prielnice generate de înaintarea Armatei impetuoasă a Armatei sovietice, de a fi realizat o largă coaliție de forțe în fruntea căreia a condus, cu înaltă responsabilitate, lupta hotărâtoare pentru eliberarea patriei.

România a trecut astfel de partea țărilor care s-au ridicat împotriva agresiunii naziste. Insuflețită de inflăcărâte sentimente patriotice, de ură împotriva cotropitorilor fasciști, întreaga Armată română a întors armele contra Germaniei hitleriste. Zdrobind trupele fasciste din interiorul țării, ostașii români au luptat apoi cot la cot cu Armata sovietică pentru eliberarea Ardealului și dincolo de hotarele țării, în Ungaria, Cehoslovacia și Austria, până la victoria finală împotriva Germaniei hitleriste. La 9 Mai 1945, în ziua capitulării armatelor naziste germane, erau pe front 16 divizii românești de infanterie și cavalerie, un corp aerian, o divizie de artilerie antiaeriană, flotila de Dunăre și alte efective. În total au participat la războiul împotriva Germaniei hitleriste peste 538 000 de militari români.

În iureșul luptelor pentru zdrobirea cotropitorilor fasciști, pentru lichidarea totală a hitlerismului, s-au dezvoltat și întărit prietenia dintre poporul român și poporul sovietic, sentimentele frățești de nezdruccinat dintre cele două popoare, pe fundamentul de granit al marxism-leninismului, al idealurilor comuniste.

Pe calea deschisă acum aproape un sfert de veac, revoluția populară începută o dată cu victoria insurecției a dus la înlăturarea vechilor rînduiri bazate pe exploatarea omului de către om, la obținerea unor grandioase transformări economice, politice, sociale, culturale, care au creat o nouă față a țării. România este astăzi un stat în plin avânt creator, urcînd în ritm susținut, echilibrat, frontele progresului și civilizației. Puterea politică a fost cucerită de clasa muncitoare în alianță cu țărăimea, cu intelectualitatea, cu toate forțele progresiste. În întreaga economie națională au fost instaurate relațiile de producție bazate pe proprietatea obștească. Forțele de producție cunosc o puternică dezvoltare. Potențialul industrial al țării este astăzi de 10 ori mai mare decât cel al anului 1938. Politica de industrializare socialistă, de dezvoltare cu prioritate a industriei grele, cu pivotul său construcția de mașini, și-a dovedit pe deplin justele în practică. S-a împlinit cu succes una dintre cele mai complexe sarcini ale trecerii la socialism, cooperativizarea agriculturii.

„Realitățile sociale de azi ale țării — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută cu prilejul festivităților prilejuite de aniversarea unei jumătăți de secol de la marea epopee națională a Mărășeștilor — intruchipează incununarea și depășirea celor mai înalte năzuințe ale înaintașilor, a celor mai profunde idealuri ale maselor populare din România”. Socialismul a triumfat deplin și pentru totdeauna în patria noastră. Națiunea română socialistă, unită prin aceleași țeluri și interese ale tuturor păturilor populației, indiferent de naționalitate, înflorește și se manifestă tot mai viguros, făurindu-și o viață liberă și fericită.

Intregul popor, urmînd cu încredere și hotărîre politica partidului, transpune în viață marelui program al dezvoltării țării trasat de Congresul al IX-lea. Rezultatele obținute pînă acum atestă realismul prevederilor planului cincinal 1966—1970, posibilitățile mari ale economiei socialiste.

Dezvoltarea economiei socialiste, îndeplinirea sarcinilor cincinalului reclamă un stil de muncă înnoitor, dinamic, o înaltă exigență și răspundere în abordarea problemelor economice. Partidul studiază realitățile și condițiile concrete ale mersului nostru înainte, adoptînd măsurile necesare.

salariile lucrătorilor de la căile ferate, din porturi, ale cadrelor economice din întreprinderi și instituții, a început aplicarea noii legi a pensiilor. De curînd s-au efectuat reduceri de prețuri la o seamă de bunuri de consum și s-au sporit salariile micii. Toate acestea marchează legătura strînsă, condițională, dintre ridicarea bunăstării populației și creșterea eficienței întregii activități economice.

Asigurînd condițiile materiale și spirituale ale dezvoltării oamenilor, socialismul alimentează afirmarea complexă a aptitudinilor, talentelor și personalităților lor. Păturile cele mai largi ale populației muncitoare, ținute în trecut în întineric, se bucură astăzi de lumina culturii. Căruțu-

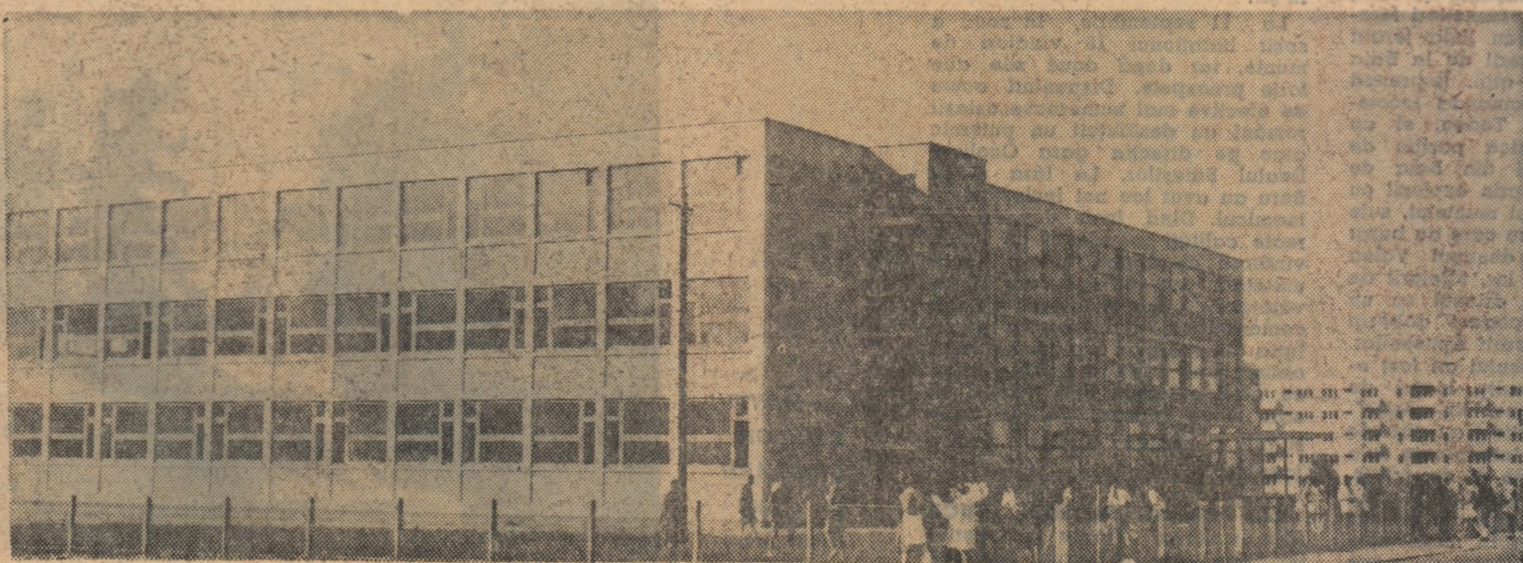
le din bugetul statului pentru acțiunile social-culturale au fost anul trecut de 23,6 miliarde de lei, cu

În anii ce vin, preocuparea centrală o va constitui asigurarea unui progres neîntrerupt și multilateral al producției materiale, perfecționarea calitativă a întregii economii. Eforturi și mai mari vor fi depuse pentru amplificarea cercetărilor științifice și aplicarea rezultatelor acestora în producție, pentru dezvoltarea susținută a ramurilor-cheie, de care depinde modernizarea economiei, pentru îmbunătățirea organizării producției și a muncii, a conducerii și planificării economiei naționale.

Ridicarea necontenită a nivelului de trai al populației formează țelul suprem al orînduirii noastre. El se împlătește an de an, prin transpunerea în fapte a hotărîrilor partidului și statului. Numai în anul trecut, spre exemplu, veniturile bănești ale populației au crescut cu 10 la sută față de 1965. Anul acesta a fost mărît

8 la sută mai mult decît în 1965. Sumele alocate în același scop anual acesta formează 22,1 la sută din totalul cheltuielilor bugetare. Învățămîntul public cunoaște o dezvoltare și perfecționare continuă. Generalizarea învățămîntului de 8 ani, amplificarea învățămîntului profesional, mediu și superior, progresele științei, artelor, literaturii constituie realizări cu care patria noastră socialistă se poate mîndri. O dezbateră amplă are loc în prezent în legătură cu studiul privind dezvoltarea învățămîntului superior, întocmit de Ministerul Învățămîntului, cu participarea unui mare număr de cadre didactice, oameni de știință și alți specialiști, activiști de partid și de stat.

(Continuare în pag. a 5-a)

Una dintre sutele de școli noi, moderne, înălțate în ultimii ani pe tot cuprînsul României socialiste.

(Continuare în pag. a 5-a)

Neuitate pilde de vitejie

Insurecția națională antifascistă din august 1944, inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, în colaborare cu celelalte forțe patriotice, a inaugurat o nouă eră în istoria României.

Intreaga armată română, animată de un înflăcărat sentiment patriotic, de ură puternică împotriva ocupanților nazisti, a întors armele împotriva Germaniei hitleriste.

La luptele pentru alungarea cotoptitorului hitlerist, pentru nimicirea definitivă a lui, au participat și numeroși învățători, profesori și chiar elevi, care au dat dovadă de un înalt devotament pentru patrie, înscrind în istoria războiului antifascist neșterse pagini de eroism.

În cele ce urmează publicăm câteva evocări ale luptelor, care au avut loc imediat după 23 August, pentru eliberarea patriei și la care o contribuție de neuitat au adus-o, alături de ceilalți oameni ai muncii înecărați în armata țării, învățătorii și profesorii.

FĂCLIERI ȘI OSTAȘI

În ziua de 22 septembrie 1944, Regimentul 11 dorobanți „Siret”, prima unitate a Diviziei 21 infanterie angajată în luptele pentru eliberarea Transilvaniei, trece Mureșul în zona Sînpaul și atacă rezistențele dușmane de la nord de acest râu. Primul obiectiv al acestui atac îl constituia ocuparea unei înălțimi denumită Raput (cota 479), care prin forma și așezarea sa domina Valea Mureșului pe o mare întindere. Pentru stăpânirea acestei înălțimi, inamicul executase aici din timp numeroase lucrări de apărare și concentrase forțe puternice de infanterie și artilerie făcând parte din Divizia 8 Cavalerie „SS” germană.

Pe vârful cotei 479 cade rănit mortal învățătorul Talașman, care mai are doar puterea să spună „copiii! săi: să nu vă găsiți odihnă pînă nu veți curăți pămîntul Transilvaniei de flama fascistă!”

Proape în același timp, și nu departe, cade spulberat de explozia unui obuz împreună cu mitraliera la care rămăsese ca ultim servanț, bunul său prieten, învățătorul Sirbu. Numele lor stau astăzi săpate în piatra monumentului de la Oarba de Mureș, mărmurii a neînduplecării cu care fiii poporului român își apăra prețioșii moșii milenară.

Nenumărate și înălțătoare au fost pildile de dăruire din partea actor „făclier” ai satelor, care ajunseseră să constituie procentul cel mai mare al cadrelor de rezervă.

—28 septembrie 1944, Divizia 21 infanterie este deplasată circa 10 km mai spre vest, de Sînpaul și introdusă în capul de pod de la nord de Mureș, în zona Iernut-Cișpău. Înlocuind o altă mare unitate română care luptase aici, divizia noastră primește misiunea de a continua să atace la nord de Mureș, avînd ca prim obiectiv definitivarea ocupării unei alte înălțimi denumită Dealul Singurului marcat de cotele 466, 495 și 483. Și aici, ca și la Dealul Raput, inamicul își luase din timp măsuri de apărare, concentrînd forțe importante care apăreau nu numai să apere Dealul Singurului, dar și să respingă trupele noastre care trecuseră la nord de Mureș, ocupînd un cap de pod cu o adîncime de 0 km și lung de 4-5 km.

Primele lupte la care s-a angajat divizia noastră în capul de pod de la Dealul Singurului s-au purtat cu extremă înverșunare pentru ocuparea și stăpînirea cotei 483. Aici înălțimii „arși” dorobanți Regimentului 11, mai îndrăgii, mai hotărâți să sfărșească rezistența trupeilor și să răsturneze și să curețe pămîntul Ardealului de cotoptitori.

Pînă la data de 29 septembrie cota 463 trece de mai multe ori dintr-o mînă în alta, rămîind în cele din urmă de partea dușmanului.

Divizia ordonă ca în după amiaza acestei zile să se reia atacul pentru recucerirea cotei 463.

La acest atac iau parte companiile 2 și 3 din Regimentul 11 dorobanți comandate de către locotenentul rezervist Mihai Solomon, învățător în comuna Mastacan-Covurii și respectiv, căpitanul de rezervă Tanvuia, învățător din același județ.

Lupta este neșteră de grea și singurată. Inamicul care-și stăpînește din timp adposturile puternice în peretele pietros al înălțimii, spăra cu disperare firea palmă de pămînt din stăpînirea sa.

În focul luptei, sublocotenentul Simbotin este grav lovit la cap de o schișă și trebuie să fie evacuat. Sublocotenentul Mihăilescu la comanda ambelor plutoane și, trecînd în fruntea lor într-un asalt la baionetă aprînjit de grenade, ucă primul cu arma în mînă pe cota 463. Ajungînd aici, el înfige baioneta în pămînt și strigă către oamenii săi: „Jurăm că niciodată, picior de dușman, nu va mai călca această cotă!”

Curînd inamicul contraatacă sprijinit de un baraj infernal de lovituri de brand și câteva tunuri de asalt.

Dorobanții celor două plutoane nu s-au clintit din loc apărîndu-și cota și jurămîntul, dar comandantul lor, sublocotenentul învățător Mihăilescu, este grav rănit și evacuat cu mare greutate din linia de atac. În drum spre ambulanță el este întîmpinat și decorat de comandantul diviziei. Ajuns la spital, viteazul dascăl se stînge din viață cu chipul însemnat de zîmbetul îndepînării supremei datorii către țara și neamul său.

Strîns legată de compania a doua, la stînga ei, asaltează compania a treia. În fruntea căreia luptă cu arma în mînă înusul comandantului ei, căpitanul învățător Tanvuia, sustinut de aproape de focul plutonului de mitraliere al înfrîului și neînfrîului sergent T.R. Ștefan Poalelungi, din a doua generație de învățători în familia sa din comuna Mastacan-Covurii.

Amintindu-și de cruzimea luptelor de la cota 463, generalul în rezervă Alexandru Ștănescu, care pe atunci comanda Regimentul 11” dorobanți”, povestește înforțat și acum de durere dar și de mîndrie: „Compania a treia nu ajunseseră încă pe cotă cînd un șarap de mitraliere, venind din stînga, omorîra comandantul în fruntea companiei, căpitanul Tanvuia, comandantul ei. O dată cu acest erou se prăbușeau, ca toate de trîznit, și sergentul învățător Ștefan Poalelungi, comandantul plutonului de mitraliere, unul dintre cei mai buni luptători ai Regimentului, divizionar cu cele mai înalte medalii de război pentru gradul său.”

Comandant-șef povestește, generalul Ștănescu rîdește din piept, dar cu ochii înverșiți de călăra amărăciunii.

Intreaga armată română sîntă glorioasă, vîntul păra numai pentru sine.

„La răsturnarea de pe front am înfrîng pe înfrîng învățător Vasile Poalelungi, tatăl lui Ștefan, venit să mă întîrească ce stău despre fiul lui drag.”

Cu ochii stîlnici în ochii mei, dascălul albit de ani mai răcoșii gîndurile cu răsunătoare întîmpinare, ce o pînă cu un rîs, apoi, se întîrînd: „Poate că, cine știe!”

M-am hotărît, totuși, să-l spun, bărbătește, tot adevărat.

Cînd am terminat, învățătorul Vasile îmi spuse cu vocea săgătoare de durere: „Am să luptăm tot ai noștri și la primul război și nu se putea ca feciorul meu să facă altfel.”

Cal. rez. MÎNDRU COSTACHE

MONUMENTUL EROILOR din orașul Arad.

ELEVUL-EROU VIRGIL IOVĂNAȘ

Era în ziua de 13 septembrie 1944, la ocazია, în hotărînd dispore nord al localității Săfronea, de Eșd Arad, o mînd de ostaci ai armatei române și-au dat viața pentru a apăi năvala dușmanului spre inima Transilvaniei. Însușii de profunde sentimente patriotice, ei au făcut zid de granit în fața blindatelor dușmane și a pahoșului de atacatori.

În rîndul acestora se număra și înfrîng Virgil Iovănaș, în vîrstă de numai 15 ani.

Cum o ajuns acest elev să-și primească linii ale luptătorilor?

În ziua de 13 septembrie, Virgil Iovănaș, elev la Liceul „Aurel Vlaicu” din Arad, s-a dus de dimineață să se înscrie în noul an școlar. Înapoiindu-se spre casă și alînd că localitatea sa natală — Curtici — unde-și lăsese mama și două surori, fusese ocupată de inamic, el s-a prezentat căpitanului Romulus Pete, cerînd să fie primit în rîndurile servanților. Și alțișer lui a aprobat.

Infanteria fascistă, sprijinită de tancuri, a pornit la atac, apropiindu-se ameninșător de comuna Săfronea. Căpitanul a trecut de îndată la apărare de ochire, ordonînd deschiderea focului. Chiar din primele proiectile, tunarii au incendiat două mașini blindate. Apoi, în duelul dintre tun și coloșii de oțel, care a durat pentru șase ceasuri, horșii au mai pierdut alte cinci tancuri, un camion, o motorată și 45 de soldați.

Un uragan de foc s-a abătut însă asupra mîcului grup de artileriești.

Au căzut mai înfrî, răpuși de plumbi sau de schije, soldații Nicolae Cazacu și Pavel Roscos. Cei rămași au continuat lupta cu îndrîjire. Caporalul Ion Crișan a preluat funcția de trăgător, iar căpitanul pe cea de ochișer. Elevul Virgil Iovănaș, asigura tunul cu muniție, îndeplinînd și funcția de încărcător. După un timp, ofișerul a devenit și ochișer și trăgător: caporalul Crișan fusese lovit mortal. Cu toate acestea, din feava tunului antiaerian a continuat să plece alte și alte săgeți de foc nimicitoare. Dar a fost rănit și viteazul căpitan Romulus Pete. El a încetat din viață în timp ce era transportat la spital. Cel mai tînăr servanț, elevul Iovănaș, curajoșul voluntar a rămas neclintit la datorie pînă în clipa cînd un glonț l-a lovit și pe el mortal.

Lupta de la Săfronea a mai continuat multe alte ceasuri. Numele turturor celor căzuți aici, printre care și cel al elevului de liceu Virgil Iovănaș, se găsesc înscrise pe o placă de marmură așezată în comuna Săfronea.

T. ARGEȘEANU

ȘI COPACII ȘI STÎNCILE LUPTAU

Era în începutul lunii septembrie 1944. Alături de întregul popor, locuitorii de pe Arieș trîiau din plin clipele de neșteră bucurie prilejuită de victoria însurecției armate din august 1944.

La 5 septembrie, o dată cu declanșarea ofensivei fasciste în Podisul Transilvaniei, o coloană inamică, compusă din trupe ale Diviziei 7 infanterie horșată, a atacat pe direcția Iara-Buru, încercînd să pătrundă în defileul Arieșului. În scopul sfîrșirii înfrîng dușmanului, se impunea organizarea imediată a unor poziții de apărare pe diferite aliniamente și ducerea unor acțiuni de măcinare a forțelor trupelor noastre. Această misiune a revenit la început subunităților fixe de grîniceri, înscrîncinate cu paza frontierei. Ele erau formate din ostășii satelor din zonă și aveau la comandă ofișeri în rezervă, mulți dintre ei foști învățători, originari tot de pe același meleaguri. Astfel de subunități se găseau și în localitățile Sălcîna de Jos și de Sus.

La vestea declanșării ofensivei fasciste, pe întreaga Vale a Arieșului au început să sune tîmburile și goarnale care chemau oamenii să pună mîna pe arme. Ecorșile lor au răscolit inimile urmasilor lui Horia și al lui Avram Iancu, care au venit cu sîmle pentru a-și apăra glia strămoșască.

„Mobilizați în ajutorul meu toți bărbaii care pot purta arma” — comunica sătenilor, în ziua de 5 septembrie, la orele 17, învățătorul Ludovic Todea, locotenent de rezervă, comandantul unui pluton din batalionul fix „Arieș”. După numai două ceasuri, același ofișer anunța: „Pînă la ora 2 să vină toți civili din Sălcîna de Jos și de Sus la Șipote, împreună cu premilitarii și cu oamenii din apărare pasivă, pentru lucrări de apărare”. Și cu venit în rînd cu ostășii nu numai locuitorii din Sălcîna, ci sute de agricultori, de clubărituri, de lemnari, din Hăgdate și Iara, din Buru și Ocoluș, muncitori feroviar care deserveau linia ferată Turda-Abud, mineri de la Baia de Arieș și mulți alții. Impleună cu militarii sub comanda locotenentului învățător Todea, ei au organizat o puternică poziție de apărare. Artileria din Baia de Arieș au dispoc prin explozii cu dinamică, din trupul muntelui, sute de tone de stînci, cu care au baraj șoseaua în locul denumit Valea Poșaga. La rîndul lor, tăietorii de pădure au blocat drumul cu un mare număr de copaci doborîți chiar atunci din codrii Apusenilor. Versanții Văii Arieșului au fost ocupați în mai multe locuri de ostășii din batalionul fix „Arieș”. Și cînd trupele horșate au pătruns în defileu, au fost întîmpinate cu o grîndină de gloanțe și de schije. Învățătorul Todea se afla ori unde era nevoie de îndemn, de măsuri rapide și eficiente. În numeroase locuri, peste colocoșele dușmane

s-au prăvălit stînci și copaci, ca în vechile lupte de la Poșaga și de la Codrii Comanini. Oamenii de prin partea locală, participanți la acele lănuțări, spus că nu numai ei, ci și copacii și stîncile luptau în acele zile împotriva fasciștilor. Pămîntul motesc ardea ca fierul topit sub azma cotoptitorilor, înalțîndu-se toate părțile — rîntărea locotenentul de rezervă Ludovic Todea, cel om cu pîrul lăcănărit la temple.

Luptele au continuat cîteva zile în șir.

La 11 septembrie, la zonă a sosit batalionul 18 vîntor de munte, iar după două zile alte forțe proaspete. Dispunînd acum de efective mai numeroase, ostășii români au dezlănuț un puternic atac pe direcția gara Ocoluș-Dealul Băieșilor. La Iara și la Buru au avut loc noi lăcănări cu inamicul. Din însă dovadă de reală călătăt morală și de luptă, vîntorii de munte, mîntori subunităților fixe, printre care și învățătorul Todea cu ostășii de sub comanda sa, împreună cu populația din zonă, au asaltat neîncetat, obligînd pe dușman să se retragă cu mari pierderi. Prin vitejia cu care ei au acționat, defileul Arieșului a rămas închis pentru fasciști.

II. colonel FLORIAN TUCA (Din lucrarea „Florile recunștinșei”, sub țipar la Editura militară)

DIN CRONICA ANILOR

- 1945
- 1947
- 1948
- 1949
- 1950
- 1951
- 1952
- 1954
- 1955
- 1957
- 1959
- 1960
- 1961
- 1962
- 1963
- 1964
- 1966

1945

● Conferința națională a P.C.R. a stabilit ca sarcină de bază reorganizarea întregului învățămînt pe baze democratice, astfel încît „să asigure un minim de cunoștinșe generale pentru întregul tînet, formarea de tehnicieni pentru nevoile industriei, agriculturii etc., iar pentru cei cu calități intelectuale deosebite posibilitatea de a urma studii superioare fără a mai fi legați de lipsa mijloacelor materiale”.

1947

● Răspunzînd chemării partidului și a organelor democratice mil de cadre didactice se înrolează activ în lupta pentru culturalizarea satelor.

1948

● Apare legea pentru reforma învățămîntului, prin care s-au pus bazele școlii noi. Întregul nostru învățămînt devine un învățămînt de stat, un drept egal pentru toți cetățenii țării, fără nici o deosebire. Școala capătă un caracter realist și științific, unitar, laic.

1949

● În scopul îmbunătățirii condițiilor de viață ale cadrelor didactice, se iau măsuri pentru sporirea salariilor acestora.

1950

● Sunt create organizațiile de pionieri.

1951

● Se instituie titlurile de „Învățător emerit” și „Profesor emerit”.

1952

● Se organizează cursuri serale și cursuri fără frecvență pe lângă instituțiile de învățămînt superior.

1954

● Are loc primul Congres al învățătorilor, care dezbate problemele îmbunătățirii învățămîntului, ale muncii educative în școli, ale muncii ideologice în rîndul cadrelor didactice și ale activității obșterii a acestora.

1955

● Se înfrîncează gradele didactice pentru personalul din învățămîntul de cultură generală și se iau măsuri pentru asigurarea stabilității în funcțiune a cadrelor didactice și ale activității de cultură generală.

1957

● Prin Hotărîrea partidului și guvernului se reorganizează învățămîntul profesional și tehnic și se înfrîncează școlii profesionale de ucenic, școlii tehnice și școlii tehnice de mîntiri pentru pregătirea unor cadre legate mai mult de producție.

1959

● Se instituie „Ziua Învățătorului” — sărbătorearea cadrelor didactice.

1960

● Înfrîncînd din anul școlar 1960/1961 se introduce gratuitatea manualelor pentru elevii școlii generale.

1961

● Înfrîncînd cu anul școlar 1961/62 se trece, pe baza unui Decret al Consiliului de Stat, la învățămîntul general și obligatoriu de 8 ani.

1962

● Salariile educatorilor și învățătorilor sporesc cu peste 10 la sută, cele ale profesorilor cu peste 15 la sută.

1963

● Pentru asigurarea cadrelor didactice necesare generalizării învățămîntului de 8 ani și creșterii pe această bază a rețelei școlare, sînt adoptate o serie de măsuri pentru ampla dezvoltare a învățămîntului pedagogic.

1964

● Anul școlar 1964—1965 marchează lăcherea procesului de generalizare a învățămîntului de 8 ani. Școala generală de 8 ani, funcționînd cu toate clasele I—VIII, cuprinde pe toți copiii de vîrstă școlară.

1966

● Se organizează experimental clase speciale de matematică și fizică, precum și clase speciale cu predarea unor obiecte de învățămînt în limbi moderne de mare circulație internațională.

● Pe plan național a fost constituit Consiliul Național al Organizației de Pionieri, iar la nivelul regiunilor, raioanelor, orașelor, școlilor — consiliile ale organizației de pionieri, alcătuite din învățători, profesori, oameni de știință, cultură și artă, specialiști din diferite domenii de activitate.

MONUMENTUL EROILOR ELIBERĂRII din orașul Baia Mare

23 AUGUST 1967

Instantanee

Anil, asemeni oamenilor, au fiecare în parte, biografia, imaginea, fizionomia lor proprie, mereu alta, după cum altul este conținutul realității istorice pe care o marchează succesiunea lor cronologică. Incercăm să fixăm, în câteva instantanee frânturi din realitatea greu de cuprins în toate dimensiunile ei, pentru ca prin ele să înfățișăm prezentul și să desprindem câte ceva din viitorul spre care mergem cu încredere, cu optimism.

Să traversăm așadar domeniile învățămîntului cu un obiectiv fotografic imaginar, pentru a surprinde câteva din momentele actuale a ceea ce socotim a fi una din marile surse de lumină socială și ne-am obișnuit a numi principalul factor de cultură și civilizație.

Industria de materie cenușie — forță pentru uriașul motor al dezvoltării sociale

Poate că unghiul cel mai revelator din care am putea să luăm o primă imagine a învățămîntului, la vîrstă pe care o împlinește acum eliberarea statului nostru, este acela al efectelor sale, al forței cu care alimentează uriașul motor al dezvoltării sociale. În planul întâi al imaginii se văd giganții de beton și oțel ai economiei socialiste, a căror fastuoasă geometrie a împodobit pămînturile patriei.

Viguroase și năvalnice șuvoaie de apă au fost strînse în chingi de hidrocentrale și prin turbinele lor, au fost trimise pe magistralele de înaltă tensiune limbile de vâpăite rece, care ard ca în candelabrele țării. În mijlocul unor mari semetii de frumuseți naturale s-au ridicat ameliore și puternice ziduri care au pus stavilă și condiții de colaborare forței apelor și pămînturilor. S-au născut și au reînscut sute de palate și cetăți și voievozitate industriale. Arhitectura modernă, devenită parca legiuașie și carte de vizită a socialismului, a împlinit cu jocul ei de geometrie și policromie fețele străvechilor așezări citadine, înnoindu-le și luminându-le fizionomia. Alteori, s-a așternut semeț și sigură pe năvălirea unor pămînturi care n-au cunoscut încă oșezare omenească, și-a întins cu mîndrie în văzului lumii bifurcările urbane și și-a cerut, pe drept cuvînt, loc în primele rânduri pe lista cetăților din lecțiile de geografie.

Și peste toate aceste domenii și încă peste multe altele, înscris în marea carte de realizări a istoriei libertății noastre, domnește puterea demiurgică a tehnicii. Se caută, se inventează, se produc pupitre de comandă automată, sensibile, robuste și suple care, lăsîndu-se mîngîiate de adierea afectuoasă a frivelor degete omenești pun în subordinea citorva oameni coplesitori colozii industriali — detașamente de creiere electronice — ținte cu nervii de sîrmă și carnea de metal, cu gir-direct rapid și prompt și cu ameliore precizie — uluitoare combinații chimice — soluție visată de alchimisti pentru a crea din aer, din apă, din fum, din cărbuni, din petrol, pinzeturi spumoase și stufe dense și scînduri și tablă și drugi ca de fier.

Grandioasă gardă de domenii concrete în plină desfășurare pe care am încercat să le întrezărim în sumara noastră imagine este și se cere în permanență alimentată de o imensă forță subterană, fără a cărei neîntreruptă combustie existența ei devine înimaginabilă. Această forță este creierul uman. Intreaga industrie și întreaga economie se află în funcție de această cu totul deosebită industrie — mai delicată, mai complexă, mai subtilă decât oricare alta — și a cărei producție se materializează în superiorizarea spiritului omenească.

Pe verticală, dimensiunea de estimație calitativă

Caracteristică pentru această „industrie” este dimensiunea de estimație calitativă. Datele de număr, de volum, de cantitate rămîn fără semnificație sau, în orice caz, cu o semnificație minoră dacă nu sînt conjugate unei coordonate de înălțime, de nivel și profunzime. Astfel, eforturile de cuprinzătoare extindere li se asociază o dimensiune verticală pe care sînt dirijate forțele raționării, ale perfecționării.

Actuala aniversare coincide cu dezlănțuirea unei mase acțiuni de îmbunătățire a angrenajului învățămîntului, de la cele mai mari pînă la cele mai intime dintre resorturile sale. Toate sectoarele învățămîntului românesc se pregătesc să se înscrie pe orbita celor mai mari altitudini de calitate și eficiență ale circuitului mondial. „Studiul privind dezvoltarea învățămîntului superior” este acum supus dezbaterii publice, își așteaptă fînșările. Celelalte li vor urma în curînd.

Studiul luat în dezbateri propune drept criteriu stabil de raportare și perfecționării un fond de principii moderne extrase din realitățile sociale contemporane. Cîntăm: „...În epoca noastră, învățămîntul superior este pus în fața unei noi probleme calitative, a unor responsabilități sociale sporite, care cer o perfecționare a structurii sale, a formelor sale de activitate. Unul din factorii esențiali care condiționează această situație este revoluția științifică și tehnică actuală, caracterizată prin creșterea într-un ritm necunoscut în trecut a fondului de informații al omenirii... Folosirea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne în producția bunurilor materiale determină schimbări esențiale în pregă-

irea specialiștilor de înaltă calificare cu rol de conducere în industrie și în alte ramuri ale economiei, acestia trebuind să-și însușească, pe lângă cunoșterea profundă a proceselor tehnologice, și o perfectă stăpînire a metodelor organizării științifice a producției, o multilaterală pregătire economică. Perfecționarea învățămîntului superior reprezintă totodată o cerință obiectivă și stringentă a dezvoltării economiei, științei și culturii noastre socialiste. Obiectivul fundamental al acestei dezvoltări îl constituie realizarea unei economii dinamice și moderne, orientată spre folosirea celei mai înalte tehnici în toate domeniile”.

Vastul imperiu al modernizării

Visul acesta frumos a aparținut nu numai copiilor (și în nici un caz numai celor lenși), dar în egală măsură și profesorilor: o mașină de învățat, un automat fabulos care să lămurească și să imprimă pentru toată lumea pe scorta celorlalți cele mai complexe probleme, înălțurînd astfel, dintr-un condei, marile și micile necazuri ale studiului. Un vis copilăresc socotit dintr-o dată a fi de domeniul fantasticului și irealizabilului. Dar științele vremurilor moderne tind spre împlinirea fantasticului și a imposibilului. Desigur nu e vorba de a da viață unei mașini naive, unui factorum care să suplinească travaliul de acumulare intelectuală și să lichideze munca școlară. Dar se caută și se conturează principii de facilitare a proceselor de asimilare, de perfecționare a rentabilității acestora și de adaptare la vertiginosă creștere a volumului de informații științifice. Iar în rîndul acestor căutări, tehnica, visatele „mașini” ocupă un loc de aprecieabilă densitate. Zeița modernizării, ale cărei puteri cuprind din ce în ce mai multe sectoarele vieții sociale, își extinde cu succes granițele vastului ei imperiu peste tărîmurile vieții școlare.

O întreagă sesiune a societății de științe istorice și filologice care a avut loc în cursul anului școlar trecut la Cluj, și la care au participat cîteva sute de profesori, a fost în exclusivitate consacrată unor aprinse dezbateri pe tema modernizării. Urmărind mai ales discuțiile valabile ipotetice a tehnicii moderne subordonată optimizării procesului instructiv-educativ, dezbaterile au abordat un larg diapazon de probleme. S-a discutat astfel despre aportul lingvisticii structurale, al foneticii corective și al psiholingvisticii în însușirea limbilor străine, despre modalitățile de rezolvare concretă a problemelor pe care le ridică utilizarea benzilor de magnetofon, a discurilor, a emisiunilor radiofonice, a diafilmelor, dispozitivelor, filmelor și televiziunii.

Dar modernizarea, fie ea chiar și de ordin tehnic, a depășit de mult stadiul simplilor dezbateri teoretice. Există deja în țara noastră o școală de clasă care seamănă prea puțin cu familiarele încăperi tradiționale rezumate la bănci, tablă și catedră și foarte mult cu laboratoarele unor mari institute de cercetare. Ele au și fost, de altfel, numite „laboratoare lingvistice” și, rînd pe rînd, au devenit elegante amfiteatre, cu pereți captivatori, cu ecrane, fonotele și filmotele, microfoane, felurite semnale luminose etc. Înșiși „mașina de învățat”, una dintre numeroasele uluitoare creații ale ciberneticii, și-a făcut apariția în fața elevilor, nu pentru ca să toarne cunoștințe pe plinca, ci pentru a exercita rolul unui copreceptor și al unui examinator calm, exigent.

Această zeiță a modernizării a dat naștere unei noi didactici care vine să se suprapună peste didactica clasică, repropunîndu-i lipsa unei teorii a învățării riguroase elaborate și afirmînd în esență marile avantaje ale programării. Iar programarea, experimentată în mai multe școli din țară, demonstrează posibilitatea sporirii eficienței procesului de învățămînt, a facilitării eforturilor profesorilor, a mai bunei utilizări a particularităților individuale ale elevilor, a asigurării condițiilor optime de învățare pentru toți, a reducerii timpului de însușire a unui volum de cunoștințe (pînă la 50 la sută în raport cu metoda clasică).

Decumdată doar experiențe disparate, aceste câteva elemente de forță germeniului care va înscris peste scurta trecere de vreme învățămîntul românesc pe orbita unei alte înalte ipostaze de strălucire.

Psihicul — un fantastic domeniu obiectiv

Psihicul — un domeniu plin de mistere, un domeniu fragil, gingaș și subtil, plin de nuanțe, instabil, cu contururi vagi și mobile, un sector care se lasă greu cercetat și care constituie terenul de cultură al învățămîntului. Ignorat sau prea puțin luat în seamă de didactica tradițională — poate tocmai datorită insuficienței datelor acumulate de psihologie — el vine astăzi să-și facă locul cuvenit în știința și practica pedagogică. O întreagă gardă de cercetători a pornit decisiv să cucerească această redută, să-și smulgă tainele și să le dea funcționalitate în procesul de învățămînt. Înșiși experimentarea instruirii programate, amintită mai sus, se află în strînsă și directă relație cu știința psihologiei. Cîntăm din studiul unui tânăr cercetător de la Institutul de științe pedagogice: „Principalul în acest caz, în învățarea programată, nu se pare a fi nu altul principiu sau altul, nici faptul că ea a apărut la o dată sau alta a secolului nostru, ci faptul că domeniul instruirii efective a tinerii generații, de care se ocupa pînă în prezent pedagogia, începe să fie revendicat și de alte științe, în primul rînd de psihologie”.

Dar evident, psihologia nu-și rezumă funcționalitatea numai în acest domeniu al instruirii programate. Dirijarea formării personalității copiilor utilizează, de asemenea, datele psihologiei pentru realizarea și controlul realizării scopurilor pe care și le propune. Activitățile educative încep să fie corelate la o atenție cercetare de ordin psihologic, dobîndînd astfel un pronunțat caracter științific și o reală eficiență. În schema de încadrare a citorva școli din țară a apărut un post

nu care este ocupat de „psihologul școlii”. Nu e vorba de un profesor de psihologie, ci de un specialist în domeniul psihologiei, un om înzestrat cu pregătirea științifică necesară care are misiunea de a studia populația școlară din acest punct de vedere și a ajuta la orientarea muncii pedagogice a profesorilor prin datele observațiilor sale.

Psihologia devine astfel tot mai mult în viața școlii un domeniu de adevărate obiective cu valoare și funcționalitate practică, un nou aspect al nivelului științific pe care își propune să se situeze învățămîntul nostru.

Sere pentru cultivarea aptitudinilor

Dintr-un alt unghi, învățămîntul românesc contemporan ne oferă imaginea preocupării pentru selecția celor mai buni dintre cei mai buni. Întocmai, într-o școală, într-un liceu, într-un oraș, din masa de elevi înseși cîte o stea strălucitoare care prin scîlpiră spiritului uimeste și atrage admirația unanimă. Lăsată la voia întâmplării, ea poate să găsească în sine resursele de combustie care să-și întrețină și să-și sporească strălucirea sau poate să se stingă înainte de a da adevărata măsură a puterii sale.

Aceste torțe ale minții sînt pentru societatea noastră valori de un preț incalculabil. Nu numai că ele nu pot fi și nu sînt lăsată la voia hazardului, ci sînt căutate și selectate printr-un adevărat sistem, cu extensiune republicană, care cernă cu meticulozitate, printr-o uriașă sită aptitudinile și talentele pentru a găsi și a pune în evidență cele mai prețioase dintre aceste diamante. În fiecare an, la tradiționale concursuri școlare de matematică, de fizică, de chimie, de literatură română sînt chemați ca la un uriaș maraton al puterii intelectuale, mii și mii de elevi. Astfel, prin lucrări deosebite și cinstită se desprind mari ași, cei mai puternici, cei mai dotați, cei mai abili, cei mai talentați, mai pasionați, mai bine pregătiti. Prezența lor face mî-

ștră școlilor în care au crescut și devine totodată un însemnat obiect de preocupare pentru profesorii învestiți cu responsabilitatea creșterii lor. În vara acestui an „olimpicii” au fost adunați în tabere „pe specialități” create anume pentru ei, unde au fost realizate în același timp, condițiile prielnice pentru cultivarea pasiunii lor.

O altă formulă organizatorică avînd în esență un scop similar o constituie școlile speciale, clase care adună, de asemenea, pe cei mai buni dintre cei mai buni, pe cei care vădesc talente și pasiune pentru o anumită disciplină. Pentru acești alegători de mare viteză au fost concepute programe anume, au fost selectați profesori anume și, în general, un regim de studiu deosebit, menit nu numai să dea frîu liber de desfășurare posibilităților lor, ci, ceva mai mult, să le stimuleze și să le întrețină capacitatea pe linia marilor rezistențe, îndrumînd-o spre culmile perfecțiunii aplicative. Este programul poate să anticipăm, dar neluînd în calcul că viitorii inventatori, viitorii cercetători și savanți, întregul patrimoniu de valori științifice al societății românești de mine vor fi puternic alimentate de aceste sere în care, cu atîtă grijă, sînt cultivate astăzi cele mai frumoase dintre florile tinere ale spiritului.

Mirajul teaurizării valorilor spirituale

Un alt unghi, o altă imagine. S-o rezervăm în exclusivitate profesorilor și preocupărilor lor. Prin definiție, profesorul este investit cu calitatea de a transmite cunoștințe. Pentru această rațiune el este în același timp cel care a teaurizat cunoștințe. Dar, înțelegem astfel definiția are un caracter restrîns, limitativ și trunchiată noțiunea. Profesorul este mult mai mult decît alt. Obiectul profesiei lui sînt oamenii sau, mai bine zis, îmbogățirea, creșterea, formarea oamenilor, ei fiind astfel obligați, la un larg unanimitate. Poate să aibă o anumită tendință și înclinare spre autodesfășurare o anumite noțiuni care li cheamă pe mulți dintre ei să-și poarte dimensiunea intelectuală dincolo de granițele profesiei peste înaltele porți ale cercetării științifice, acolo unde începe nesfîrșitul covor de miracole al descoperirilor.

Astfel, profesorul a devenit, din ce în ce mai mult, un participant la îmbogățirea patrimoniului culturii naționale, în dublu sens. Pe de o parte este modestul lucrător intelectual care dăruiește în fiecare an Republicii o nouă uriașă gardă de tineri înzestrați cu certificate de maturitate spirituală, iar pe de altă parte cercetătorul fără normă de plan și de încadrare în statele institutelor Academiei, dar tot atât de responsabil și de pasionat prin indeletnicirea sa. Institutii larg cuprinzătoare și de largă popularitate care s-au născut sub îndemnul acestei arzătoare pasiuni și care sînt societățile științifice ale cadrelor didactice, numărînd în rîndurile membrilor lor mii de profesori de matematică, de fizică, de chimie, naturale, biologice etc.

Avem în față o listă (iarăși o listă aridă dar indispensabilă prin factura semnificațiilor ei) de comunicări științifice prezentate în filialele și subfilialele Societății de științe matematice de la (cîntăm câteva localități pentru o vagă sugestie asupra dimensiunilor patrimoniului geografic în care se cuprind cercetătorii-profesori) Suceava, Turda, Tulcea, Tg. Mures, Tg. Jiu, Teacui, Timișoara. Este de ajuns și o lectură fugărească pentru ca să înțelegem diversitatea de teme și de domenii pe cărările cărora, după munca obișnuită a zilei, profesorii întorși în liniștea din conul de lumină al lămpii de pe masa de lucru, își croiesc drum îndrîjit spre fascinatele mistere ale necunoscutului: „Radioastronomie”, „Integrare Riemann generalizată”, „Calculul aproximativ și numere practice”, „Identități algebrice”, „Transformări geometrice”, „Despre funcții”, „Teoria relațiilor”, „Despre algebra boleană”, „Noțiunea de homomorfism și izomorfism”, „Spatiul matematic cu n dimensiuni”, „Experiențe probabilistice și matematic-didactice” etc. Pentru cititorul obișnuit, toate acestea nu sînt poate decît o searbădă asocieră citrate de temeri prozai, dar pentru specialist au rezonanță poetică și unor sunete încă necunoscute, pe care auzul fin al unui coleg, cu toate fibrelor pasiunii concentrate nopți de-a rîndul de-a supra alburilor și auzului peritului geografic cu care aiudat alfabete de simboluri numai lor cunoscut, le-a surprins în vasta Sahara a abstracțiunilor.

Să luăm un profesor oarecare, dintr-un orășel oarecare. Cătrăși — o localitate cu o istorie mai veche evasibanală și un tânăr profesor de științe naturale, Gheorghe Florea — un nume dintre cele mai obișnuite. Și-ar putea rezuma foarte bine viața la „obligațiile de catedră” și la căutarea și pupucii căminului conjugal. Dar un diavol al neliniștii, al necesității de a se situa pe o altă dimensiune intelectuală îl smulge din această atmosferă călduță și îl mîncă de-a lungul și de-a latul celor 250 de km p. al Cătrăși și îl obligă să măsoare, să observe, să cîntărească, să gîndească, să afle, să noteze, să știe, să descopere. Ce vîrstă are această formațiune de relief? Cum s-a format? Ce structură litologică are ea? Dar grădiniștea existentă aici cum s-a format? Și ce particularități au ele? Din ce vremuri datează urmele culturale materiale pe aceste locuri? Care sînt caracteristicile condițiilor climatice? Dar ale florii? Dar ale faunei? Cercetătorul caută probe, își alcătuiește raționamentele și le verifică îndelung încheieturile ciocnindu-le pe toate fețele, parcurgînd studii și tratate consultînd pîrțile acestor țirilor, polemizînd și înfruntîndu-l din depărtare în tăcere sau apăsîndu-l cu satisfacția la intersecțiile de obiect. Iar totul acestui plăcut și nobil zăbulim se concretizează într-un scurt studiu concis, meticulos, care poate sta cu cinste alături de cele ale specialiștilor „consecrați”.

Există în toate acestea o intimă probă a dimensiunii intelectuale pe care se înscriu profesorii țării noastre doznici să dea condiții de pedagog noi dimensiuni.

Instantanee... Cîteva frînturi de pe o imensă pelucă care este imaginea anului 1967, filă contemporană de istorie a învățămîntului din Republica noastră socialistă. Cîteva frînturi dintr-un uriaș fascicul luminos proiectat spre tărîmurile viitorului. Ceea ce este dominant și caracteristic pentru stadiul și profilul actual al învățămîntului românesc contemporan rămîne tocmai această magnifică proiectare a unui edificiu impunător în care casele noastre învățămîntului nostru să nu aibă limite.

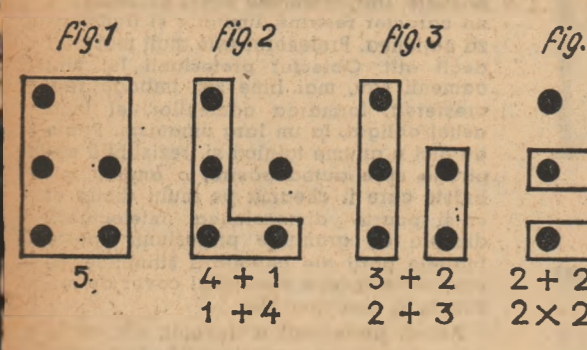
OCT. BUZESCU

Abilitățile experienței

Aritmetica multîmulor la clasa I

Știința și tehnica contemporană, exigențele vieții moderne formulează ca un deziderat esențial în pregătirea generațiilor tinere o mai mare apropiere a copiilor de matematică. Este în același timp evident că atașamentul copilului față de studii este determinat, în cea mai mare parte, de felul cum se pornește în clasa întâi.

Pedagogia modernă, precizînd că „la baza noțiunii de număr stă noțiunea de mulțime”, indică implicit direcția optimă în vederea apropierii școlărilor mici de matematică. În ceea ce privește modalitățile concrete de realizare a acestui deziderat, practica rămîne încă la suprafața lucrurilor; nu sînt suficient „umblate” căile prin care, la nivelul clasei I, să se ajungă de fapt la „pătrunderea în ființa numerelor”. Această rămînere în urmă a didacticii se datorează în mare măsură și faptului că cercetările psihologice nu s-au ocupat în mod deosebit de psihologia intimă a percepției numerice, care are cel puțin o lege caracteristică: o diferențiere calitativă de percepția în genere. Căci o percepție de masă, omogenă, chiar dacă prinde în susțineri esențiale în genere — ca: mărimea, forma, culoarea, amplasarea, nu este prin aceasta și o percepție numerică.

Școala românească a făcut în ultimii ani un pas marcat către predarea, din prima etapă, a unei aritmetici a multîmulor, dar nu s-a desprins totuși complet de modalitatea ilustrativă, mai ales prin faptul că nu prevede folosirea termenilor operațiilor în această primă etapă.

În orașul Arad, cu sprijinul organelor de învățămînt locale, problema aritmeticii multîmulor, considerată ca un experiment pedagogic, a fost studiată de o serie de cadre didactice cu deosebită experiență, printre care învățătorul frunțos Dumitru Mărcuț, educatoarele Marina Emandi, Elisabeta Steinhubel, Ana Văcaru etc.

Personal, această problemă m-a preocupat foarte mult în ultimul deceniu, de fiecare dată cînd în cadrul ciclului de predare m-am ocupat de clasa întâi, trădîndu-mă mereu să îmbunătățesc materialele utilizate și metoda folosirii lor și reușind pe această cale să obțin unele rezultate valoroase.

Experimentele pedagogice proprii mi-au dezvăluit astfel condițiile (sau poate legile?) esențiale ale percepției numerice și anume:

1. Obiectele supuse percepției numerice să fie astfel plasate în spațiu și distanțate unul față de altul încît să poată fi cuprinse simultan în cîmpul de vedere;
2. Personal, această problemă m-a preocupat foarte mult în ultimul deceniu, de fiecare dată cînd în cadrul ciclului de predare m-am ocupat de clasa întâi, trădîndu-mă mereu să îmbunătățesc materialele utilizate și metoda folosirii lor și reușind pe această cale să obțin unele rezultate valoroase.
3. Cea mai mare grupare de obiecte perceptibile simultan din punct de vedere numeric este aceea de trei elemente, sau de trei grupe de elemente.
4. Pentru multîmiile mai mari de trei elemente (sau grupe), copilul — și chiar și omul matur — recurge la modalitatea informației numerice prin numărare ordinală a elementelor, sau prin separarea în grupe de 1-3 și însumarea lor.

Pentru obținerea unor asemenea percepții și reprezentări numerice am confecționat o serie de materiale didactice noi, reconsiderînd în primul rînd figurația numerelor de bază, 1-10, pe care am orientat-o pe verticală în construcție și pe orizontală în succesiune, astfel: unu; doi (1, 1); trei (1, 1, 1); patru (3, 1); cinci (3, 2); șase (3, 3); șapte (3, 1, 1); opt (3, 3, 2); nouă (3, 3, 3); zece (3, 3, 3, 1).

Fiecare multîmie din acest șir am predat-o separat după schema: a) întîrea multîmii de diferite obiecte;

1) Opreșcu Nicolae, Rusu Eugen ș. Medodica predării aritmeticii, București, pag. 12, Ediția 1965.

b) transpunerea multîmii în figura numerică (prin materiale concrete și desene executate pe tablă); c) perceperea figurativă a multîmii predate, construirea figurii și desenarea ei de către elevi; d) rezolvarea de probleme și exerciții concrete cu 1-3 operații, pe baza percepției și a reprezentării figurii numerice însușite.

Am lucrat deci în această primă fază, de percepție simplă a fiecărei multîmii din șirul 1-10, fără cifre și fără semne operaționale. De exemplu, pentru percepția simplă a multîmii 5 (cinci) 1-am determinat mai întîi pe școlari să înțeleagă că orice multîmie mai mare cu un element decît multîmea patru, însușită anterior, o numim cinci, apoi le-am prezentat-o pe figură în gruparea 3 și 2, apoi 2 și 3, rezolvînd în cele din urmă probleme concrete pe aceste baze (cu și fără figura numerică în față).

În etapa a doua a predării după această metodă, pe care să numim-o etapa percepției multiple și care are o durată în timp mai mare, am reluat predarea cu începutul șirului, organizînd-o de astă dată pe grupe de multîmi și multîmi individualizate după necesități, de pildă: 1-5, 6, 7, 8, 9, 10. În această etapă, ca să folosim tot exemplul luat mai înainte, multîmea cinci este percepută multiplu (a se vedea figurile 1-5), elevul reprezentîndu-și-o ca: 4 și 1; 1 și 4; 3 și 2; 2 și 3; 2 repetat de 2 ori și 1; 1 repetat de 5 ori. Apoi au fost efectuate alte probleme concrete cu diferite operații. Cu acest fond de percepții și reprezentări numerice, de percepții de calcul, trecerea în fața a treia — la aritmetica noțională, cu abstracțiunile, cifre și semne operaționale — se face mult mai ușor și pe o bază științifică mult mai solidă.

Acestea sînt elementele esențiale pe baza cărora am conceput predarea aritmeticii multîmulor, respectiv capitolul care se referă la cunoștințele aritmetice din prima zece. Această metodă poate fi utilizată atît la grupa mare din grădinița de copii, cît și la clasa întâi, bineînțeles țînd seamă de particularitățile psihologice și de vîrstă ale fiecărei categorii.

Studiul multîmulor, în această perioadă și la acest nivel constituie un important mijloc de dezvoltare a gândirii matematice a copiilor, care de altfel se infirpă într-o măsură și independent, din reprezentarea raporturilor dintre părțile componente ale figurii numerice. Educatorul nu are nici un interes să amine, să adormă, acest proces natural; dimpotrivă, are datoria să-l dezvolte metodic.

Am observat, bunăoară, la școlarii cărora le-am predat după această metodă, repeziunea cu care au învățat singuri de la reprezentările numerice la probleme cu caracter operațional.

Avînd, de exemplu, percepția și reprezentarea multîmii de 7 ca 3, 3, 1, acești școlari n-au întîmpinat nici o greutate în rezolvarea de probleme concrete, ca aceasta de exemplu: Un copil a primit de la mama sa de 2 ori cîte 3 mere, iar de la tatăl său 1 măr; el mîncînd din ele 3 mere, cite 1-au mai rîmas? sau mîncînd 1 măr, iar restul le împarte egal la 2 colegi — cite mere a primit fiecare coleg?

Școlarii în cauză nu numai că n-au întîmpinat greutăți în rezolvare, ci se întrecuseră, care mai de care să răspundă, fiind atît de atenți în această activitate, încît vedeau problema rezolvîndu-se desigur, pe măsură ce o enunțam (desigur, rar și secerat). De obicei să se pitească, nici vorbă. În clasă se creșea o atmosferă de voieșie și încredere, iar cu aveam intuiția și certitudinea că prin acest fel de rezolvări elevii reușeau să pătrundă în ființa numerelor. Am constatat, de asemenea, că elevii primei serii le care am predat în acest fel, elevi care în acest an au promovat clasa a șaptea, s-au apropiat atît de mult de studiul matematicii încît pe tot parcursul claselor V-VII s-au clasat regulat în fruntea clasei lor, făcînd mult în urmă totilor meritor.

Îată de ce susțin că în programe școlare să se includă și să se trateze amănunțit un capitol referitor la aritmetica multîmulor, ca un pas important pe calea predării matematicii în școli.

Inv. ION D. UNGUREANU
Arad

Taleni, artă, mîgâlă

Educația patriotică prin lecțiile de istorie

Cunoscînd importanța deosebită pe care o au lecțiile de istorie în educarea patriotică a elevilor, în cultivarea auzinției lor față de trecutul glorios al patriei noastre, m-am străduiut ca în lecțiile mele paralele cu formarea culturii științifice a elevilor să existe momente emoționante cu un cît mai adînc caracter educativ. Aceste momente educative am căutat să le obțin nu pe căi artificiale ci, scînd cît mai presigat în evidență cauzele reale, bine documentate, ale fenomenelor sau faptelor istorice.

Pentru educarea patriotică a elevilor scoțesc necesar, în primul rînd, să-i convinș pe deplin de valoarea justă a poziției adoptate de poporul nostru în cursul desfășurării diferitelor evenimente istorice. În acest scop folosesc, în afară de prezentarea logică și metodică a faptelor în lumina striată a adevărului istoric, materiale care să arunce o lumină deosebită asupra fenomenului respectiv. Într-un asemenea loc important îl au documentele din perioada contemporană evenimentelor în cauză, cum ar fi: reproduceri după lucrări plastice de epocă, stampe, gravuri etc.

Deșir însă că dincolo de metodele și procedeele folosite — care variază de la o clasă la alta

și uneori chiar la grupe de elevi de aceeași vîrstă, în funcție de nivelul de pregătire și receptivitate al colectivelor — succesul educativ al unei lecții de istorie depinde de claritatea profesorului, de călătoria pe care o pune în expunere. Nu poți interesa și cu atît mai mult entuziasma pe elevi dacă nu îi se citește în glas, în priviri, în întreaga ta înfățișare înflăcărate pentru ceea ce prezinți. Pornind de la acest punct de vedere, în lecțiile cu o deosebită încărcătură afectivă obișnuiesc să scriu puțin pe tablă, iar în ultima clasă a liceului nu scriu nimic, pentru a nu întrerupe momentele de tensiune psihică ce se creează. Vorbind de pildă, despre executarea pe roată a lui Horia și Cloșca la clasa XI, am desrîm în culori cît mai vii eroismul iobagilor, punînd în lumină, prin fapte semnificative, trăsăturile odioase ale împăririi feudale. Cînd, după aceasta, am citit din „Crășorai” lui L. Rebreanu fragmentul execuției celor doi eroi ai poporului nostru, nu se mai auzea în clasă decît respirația adîncă a celor ce mă ascultau.

O deosebită importanță am acordat unor acțiuni care să întreagașă munca la clasă. În primul rînd am vrut ca elevii mei să cunoască monumentele din orașul Tr. Severin și din împrejurimi. În acest scop am inițiat vizite la bogatul muzeu de istorie și etnografie din localitate, precum și la monumentele din jurul orașului. De asemenea, am impresat cu organizația de pionieri din școală, am organizat o excursie intitulată „Pe urmele pandurilor lui Tudor în Oltenia”. Cu această ocazie a fost vizitat satul Prejna, locul de origine al tatălui marelui revoluționar, unde se află și biserica ctitoria sa, satul Bobovanul unde se găsește o inscripție pusă de luptătorul revoluționar. Apoi pe cîmpia de la Padeș, lângă monumentul închinat luptei pandurilor de la 1821, le-am citit elevilor proclamația lui Tudor; în continuare, am pornit spre Gura Motruului, pe urmele drumului străbătut de oastea pandurilor.

În activitatea mea didactică, ca și valorific cît mai deplin valențele educative ale evenimentelor, în căror aniversare se sărbătorește, în mod deosebit, în cursul anului școlar respectiv. Relievez aceste evenimente prin prezentarea unor materiale apărute cu prilejul unor

aniversări și totodată îi îndrum pe elevi — această activitate are un caracter de voluntariat — în alcătuirea de hărți, de albume, a unor culegeri de documente, sau chiar organizez mici expoziții pe temă. Astfel, cu prilejul aniversării a 60 de ani de la răscoalele țărănești de la 1907 am valorificat un bogat material beltristic și documentar, am alcătuit cu elevii o hartă a Olteniei, avînd marcate sugestiv localitățile în care văpăia răscoalelor a fost mai intensă.

În lecțiile mele, folosesc elementele de istorie locală reușind adesea să lămuresc cu ajutorul lor, probleme de istorie națională și chiar universală. Bogatele materiale și documente din orînduirea comunei primitive și pînă în perioada contemporană existente la muzeul „Porțile de Fier” din Tr. Severin, monumentele istorice ale orașului, începînd cu urmele cetății romane Drubeta, și apoi, mergînd pe firul istoriei, mărturiile materiale despre perioada prefeudală — bisericile din secolele XIII și XIV, cetatea Severinului, — alături de bisericile din secolul al XVII-lea și XVIII-lea cula lui Tudor Vladimirescu etc. i-au făcut pe elevii mei să se convinșă cu mîndrie despre străvechia civilizație a acestor meleaguri și totodată să înțeleagă caracteristicile culturii materiale și spirituale ale epocii respective.

Țin să subliniez însă, în această privință că, deși am întreprins, de mai bine de un deceniu, investigații în arhivele și bibliotecile severinene, cîntînd să aprofundez sau să elucidez unele aspecte ale vieții economice, sociale și politice, nu folosesc materialul local decît ca un auxiliar, subordonat problemei generale și numai în măsura în care el poate ilustra mai bine această problemă. Altfel există riscul de a ne îndepărta de studiul propriu-zis și deci să îngreunăm formarea la elevi a unei concepții unitare asupra istoriei. Întreprîndu-se prezentările de istorie generală interpretate științific și materiale istorice locale reprezentînd un factor esențial în vitalizarea lecțiilor și totodată un izvor nescut în munca de educare patriotică a elevilor.

COSTEA ACHIM
profesor emerit, Tr. Severin

O oglindă a studiului monografic în orizontul local

Unul dintre domeniile în care cercetarea științifică a cadrelor didactice care lucrează direct la catedră s-a ilustrat în ultimul timp, în mod deosebit, este studiul monografic în orizontul local. Alături de scoaterea la lumină a unor documente de valoare și elaborarea de materiale prețioase pentru alcătuirea în continuare a unor monografii ample, de sinteză, această activitate de cercetare a cadrelor didactice se concretizează adesea în realizarea de expoziții și muzee, contribuții prețioase la cunoașterea mai profundă, de către un număr mare de oameni ai muncii, a celor mai importante date cu caracter istoric, geografic, geologic, artistic etc., privind locurile natale. Un asemenea muzeu, deosebit de interesant, a fost organizat și deschis spre vizitare, în cursul anului școlar trecut, în comuna Puturi, raionul Caraia.

Instalat în cîminul cultural al comunei, muzeul are o secție de istorie și una de etnografie. Săliile, amenajate cu vitrine, panouri sugestive, lumină de neon, conțin obiecte muzeale locale. Gruparea pieselor în muzeu, realizată după o tematică întocmită de către profesorul I. Geambașu, permite cunoașterea mai amplă a vieții materiale pe aceste meleaguri, din trecutul îndepărtat pînă astăzi.

Secția istorică a muzeului cuprinde tablouri care ilustrează formarea poporului român, unele momente mai importante din istoria locală, începuturile și dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră și crearea primelor grupări socialiste din cadrul orașului Caraia, în care activau și oameni din Castranova și din Puturi. O altă serie de tablouri ilustrează realizările obținute în întreaga țară pe plan local. Vitrinele conțin obiecte de uz casnic, podobe, vîrîri de ținece, arme, monede din diferite epoci, obiecte din ceramică găsite pe teritoriul comunei, documente din secolele trecute. Sînt remarcabile exponatele arheologice de la Castranova, urme ale unui important castru roman.

O direcție importantă a studiilor întreprinse de entuziasții organizatori ai muzeului sînteză din Puturi o constituie cercetarea istoricului școlii. Într-un colț al muzeului se află expuse portretele ctitorilor dintre cei mai vechi învățători ai satului, certificatele de numire a unor profesori, scurte prezentări ale activității depuse de aceștia și un istoric privind diferitele sedii în care a funcționat școala. Ea a luat ființă la începutul secolului al XIX-lea într-un schit de călugări, apoi în jurul anului 1855, s-a mutat într-o singură încăpere lungă, acoperită cu trestie.

Din 1876 pînă în 1909 școala a fost adăpostită în casele diferiților cetățeni. Din 1900 ea a început să funcționeze cu două săli de clasă. Clădirea actuală întregită cu o serie de anexe datează din 1952.

Prin modul de organizare și prin exponatele pe care le cuprinde, muzeul din comuna Puturi constituie un auxiliar prețios al procesului de învățămînt și în același timp un punct cultural demn de tot interesul.

VICTORIA POPOVICI
Muzeul pedagogic

LABORATORUL AUDIO - VIZUAL ȘI METODICA ADECVATĂ ACESTUIA

Creșterea în școala noastră — Liceul „Mihai Viteazul” din Turda — în cursul anului școlar trecut, laboratorul audio-vizual de tip clasă s-a afirmat chiar de la începutul utilizării lui drept unul dintre mijloacele prin care lecția atinge un înalt grad de eficacitate.

Experiența noastră de pînă acum arată că laboratorul se pretează predării tuturor obiectelor de învățămînt, dar în mod special este prețios pentru studiul limbilor străine. Esențialul sînt, în această privință, condițiile pe care laboratorul le oferă profesorului pentru a face apel, concomitent, la mai mulți analizatori și a utiliza la lecție, într-un procent dominant limba străină respectivă. Aceasta se răsfrînge direct cu efecte pozitive în procesul însușirii de către elevi a structurii și lexicului acestei limbi.

Predarea unei ore în aceste condiții nu comportă o metodă radical diferită, noul procedee intercalîndu-se firesc în metoda tradițională.

Natura instalațiilor laboratorului fonetic permite predarea oricărui tip de lecție și asigură deplina activizare a clasei. De pildă, „a verificarea temei pentru această, lectura unui text, exerciții de aplicare a unor structuri gramaticale, răspunsuri la anumite întrebări etc., profesorii de limbi străine din școala noastră pot lucra simultan cu întregul colectiv de elevi.

În comunicarea noului material, perceperea imaginii obiectului sau fenomenului însoțită de comentariul profesorului, legăturii mai trainice, mai stabile. După ce structurile lexico-gramaticale au fost însușite, fixarea lor pe bază de conversație include și formarea deprinderilor de scriere corectă. Ea se realizează, în cazul laboratoru-

lui-clasă, prin proiectarea cuvintelor respective pe ecran. Obisnuim în acest caz, să fotografăm, în prealabil, pe tablă cuvîntul, sau grupul de cuvinte corespunzător fiecărui imagine, obținînd astfel un diacilim alb-negru sau o serie de diapozitive (în cazul cînd introducem fiecare clișeu în parte într-o casetă) care totalizează lexicul nou. Proiectarea cuvintelor alcătuiește cu imaginea și ne dă astfel posibilitatea, pe de-o parte să cîștigăm timp, iar pe de altă parte să fixăm cu elevii pronunția și unele caracteristici ortografice, atît izolat cît și în structuri lexico-gramaticale de context diferite.

Lectura textelor o realizăm în cadrul laboratorului fonetic prin audiere la cîmpul a discurilor existente, iar la textele pentru care nu există discuri, prin audierea unor benzile de magnetofon pe care s-au imprimat vocea unui vorbitor pentru care limba respectivă este limbă maternă, sau dacă nu e posibil acest lucru, vocea profesorului.

Atunci cînd conținutul proiectărilor se pretează, lectura-model pe care o efectuează însojește didacticul sau diapozitivul, deoarece astfel se adîncește înțelegerea noului material lexical și în același timp, se realizează menținerea susținută a atenției elevilor.

Ca urmare a predării după metoda directă în condițiile laboratorului fonetic, citirea analitică nu mai ridică decît foarte puține probleme. Ea se efectuează la cîteva de către întreaga clasă, simultan, elevii sincronizîndu-și și verificîndu-și propria pronunție după lectura-program audiată prin casetă. Această lectură-program diferă de lectura-model prin ritmul său mai lent, adaptat capacității medii

de citire a elevilor. În timpul citirii durează lectura-program, profesorul căruia construcția laboratorului nostru îi permite să-și cupleze casca la microfonul oricărui cititor elevi, poate să-l verifice și să intervină, cînd e cazul, supraveghînd astfel munca independentă a clasei.

În cazul cînd, în cadrul textului, apar probleme deosebite de gramatică sau de interpretare a conținutului, noi obișnuim să le discutăm, după metoda tradițională, la sfîrșitul lecțiilor.

Am constatat că, la lecțiile în laboratorul fonetic, fixarea aproapă că nu se mai impune ca un moment distinct, ea electuindu-se pe tot parcursul predării cunoștințelor și imbrîncînd uneori forme complexe cum este, de pildă, conversația liberă cu referințe la realități apropiate de tema studiată, vorbirea monologată pe bază imaginilor, dialogul între elevi etc.

Structurile gramaticale sînt introduse atît în cadrul predării lexicului cît și ca teme aparte, în funcție de extinderea și natura lor. După prezentarea considerărilor de ordin teoretic necesare, pe parcursul verificării și al fixării cunoștințelor aceste structuri constituie obiectul unei variate game de exerciții aplicative, realizate pe baza programului imprimat pe banda magnetofonului. Rezolvarea exercițiilor se efectuează simultan de întreg colectivul clasei, iar profesorul înregistrează pe bandă răspunsul unuia sau mai multor elevi. După încheierea grupului de exerciții, reaudiem banda și procedăm — după metoda tradițională — la corectarea, comentarea și aprecierea răspunsurilor. Aceste procedee s-au dovedit a fi de o valoare deosebită pentru activizarea lecției, pentru stimularea

Prof. LIGIA POP
Liceul „Mihai Viteazul”
Turda

În laboratorul de științe naturale

PE MARGINEA STUDIULUI

PRIVIND DEZVOLTAREA

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

Pregătirea conducătorilor și subinginerilor

Consider deosebit de binevenită prevederea studiului privind dezvoltarea învățământului superior în legătură cu crearea unor secții pentru pregătirea de conducători sau de subingineri pe lângă institutele tehnice de învățământ superior. Intr-adevăr, procesele actuale de producție, tehnologia modernă de fabricație solicită, atât pe planul conducerii operative cât și pe planul proiectării de execuție, specialiști cu o calificare cât mai apropiată de aceea a inginerilor. Cultura tehnică înaltă, împletită cu o altă mai bogată experiență practică constituie componentele fundamentale în conducerea, la nivelul parametrilor proiectați, a sectoarelor de producție înzestrate cu mașini și utilaje moderne, complex automatizate.

În ceea ce privește pregătirea proiectanților de execuție, se poate susține că ea se efectuează și în prezent, în cadrul școlilor tehnice de 2 ani. Pe baza observațiilor proprii și a discuțiilor cu unii specialiști de înaltă calificare din institutele de proiectări, mă încumet să afirm totuși că deși cadrele pregătite în aceste școli răspund solicitărilor foarte numeroase de personal din acest sector și desigur o muncă utilă, pregătirea lor de specialitate, la absolvirea școlii, prezintă încă serioase lacune.

Crearea secțiilor de conducători sau de subingineri pe lângă institutele tehnice de învățământ superior, răspunzând unor cerințe imperioase ale dezvoltării actuale și de perspectivă a economiei noastre socialiste, reprezintă totodată continuarea unei tradiții mai vechi a învățământului nostru. Intr-adevăr, încă de acum 30-35 de ani, funcționau în țara noastră o școală de conducători de construcții la București și una pentru specialitatea electro-mecanică la Cluj. Aceste școli aveau o durată de 3 ani de studii, iar absolvenții lor au fost deosebit de solicitați de către diferite

întreprinderi și instituții, unii dintre ei conducând cu pricepere executarea unor lucrări de foarte mare anvergură pentru vremea aceea. Reamintesc și faptul că, după 10 ani de activitate în specialitate, absolvenții fostelor școli de conducători aveau dreptul să se prezinte la un examen de diferențiere pentru obținerea titlului de inginer.

Diferitele forme de pregătire a personalului tehnic subingineresc au o largă răspândire în toate țările cu înaltă dezvoltare industrială. În Republica Democrată Germană, ca și în Republica Federală a Germaniei există așa numitele „Ingenieur-Schule” care corespund secțiilor de subingineri preconizate în cadrul studiului cu privire la dezvoltarea învățământului nostru superior. De asemenea există școli similare și în Franța.

În ceea ce privește organizarea și durata de studii a secțiilor de conducători și subingineri — care vor beneficia de condițiile deosebite de predare în ceea ce privește efectuarea lucrărilor practice în laboratoarele moderne ale facultăților de specialitate — propun ca durata cursurilor să fie de 3 ani, cu o perioadă de practică de 5 săptămâni, după primul și al doilea an de studii. Cred potrivit, totodată ca, în ultimele 6 luni de școală, elevii să lucreze ca practicanți în întreprinderile unde vor fi repartizați după absolvire, familiarizându-se, potrivit unui grafic în circuit, cu lucrările constructive și funcționale, cu materialele, utilajele și standardele specifice întreprinderii respective.

Propun să se studieze, în același timp, posibilitatea creării unor secții pedagogice în cadrul acestor noi forme de învățământ, care să pregătească o parte din cadrele tehnice de specialitate necesare școlilor profesionale și liceelor industriale.

Ing. AUREL ZANESCU

Admiterea în facultate

Măsurile preconizate de studii privind dezvoltarea învățământului superior sînt menite să ridice ponderea contribuției sistemului de pregătire a specialiștilor cu înaltă calificare la nivelul marilor obiective de perspectivă ale economiei noastre socialiste, ale țării și pe plan social și cultural a României în deceniile următoare. Constituirea statelor noi largi consensuri a cadrelor de specialitate, prevederile studiului sînt expres de raționalitate și îndreptățite încrederea că învățământul nostru superior va avea noi trepte în dezvoltarea lui atât în cadrul național cât și internațional.

În ceea ce privește admiterea în învățământul universitar, experiența dovedește drept foarte necesar să se renunțe la admiterea pe secții, mai ales cînd specialiștii propriu-zis au început să devină de anul III. Actualele formule, determină o compoziție foarte eterogenă a anului I sub raportul valoric (la o secție limita de admitere a fost 8, iar la alta 6). De aceea mult mai potrivit ar fi să se dea un concurs comun pentru secțiile cu profil apropiat ale aceluiași facultății, iar repartizarea pe secții să se facă de abia din anul III, cînd s-ar putea găsi criticii mai mari judecătorești. Astfel ar fi eliminată una dintre sursele rezultatelor foarte slabe obținute de anul I, de pildă la unele secții ale facultății de fizică sau biologie din cadrul Universității București.

Societatea de asemenea potrivit să se renunțe la sistemul de calculare a mediei pentru admitere prin înțelegerea mediei de la examenul de bacalaureat, pentru că aceasta nu numai că provoacă inegalități între diverșii candidați (din pricina marilor diferențe de notare între diverse școli), dar determină, în chip artificial, admiterea în facultate a unor tineri cu medie mare la bacalaureat și cu medie la limită în cadrul examenului de admitere. În cel mai rău caz — dacă se va menține acest procedeu — să se ia în considerare media la disciplina corespunzătoare profilului facultății la care se dă examen, deși astfel înegalitatea cu toate că va fi diminuată, va continua să persiste.

Prof. ALEXANDRU MELIAN

Laboratoarele Institutelor de învățământ superior sînt dotate cu cel mai nou și perfecționat utilaj de control prin televiziune a proceselor tehnico-științifice

Despre manuale și cursuri universitare

Studiul cu privire la dezvoltarea învățământului superior ridică puternic preocuparea permanentă a partidului și guvernului pentru formarea cadrelor cu pregătire universitară la nivelul dezvoltării actuale pe plan material și cultural, științific și tehnologic și în raport cu cerințele de perspectivă ale dezvoltării construcției socialiste în țara noastră și trecerii la comunism.

Prevederile se referă și la problemele învățământului superior fără frecvență, precum și a seriei de măsuri pentru îmbunătățirea acestuia și perfecționarea formelor de pregătire a studenților care urmează aceste cursuri.

S-au efectuat și s-au publicat în ultimul timp în țară o serie de analize care evidențiază faptul că pregătirea realizată în cadrul secțiilor fără frecvență nu se ridică încă la nivelul cerințelor. Aceste secții cuprind încă un procent însemnat de reșterți și de studenți care promovează majoritatea examenelor cu note la limită. Deșigur, într-o măsură importantă, aceasta este viața celor fără frecvență și care cursurile fără frecvență și care se prezintă la sesiunile de examene cu o pregătire superficială, efectuată în ultimii ani în această privință saluăm cu binevenite prevederile privind sporirea exigențelor față de nivelul pregătirii studenților din secțiile fără frecvență.

Tot atât de adevărat este însă că nu întotdeauna carentele la pregătirea pentru examene provin din vina celor înscriși la

cursurile fără frecvență. La foarte multe discipline nu s-au mai efectuat cursuri de ani de zile, iar cele care se țin sînt de calitate foarte nesatisfăcătoare. Mai ales studenții la fără frecvență care lucrează la coliturile de către didactici la care se dă adesea la imposibilitatea de a-și putea programa cursurile, în aceste condiții, în plină sesiune de examene, calitatea și nivelul învățării la bibliotecile Institutelor, pentru promovarea celorlalte cursuri disponibile.

Am văzut în prezent, cînd la o adresă cadrelor universitare care au-și corectat de ani de zile angajamentul de a presta spre editarea cursurilor pe care le predau. Consider că este foarte important, atât pentru sporirea calității de studiu a celor care urmează cursurile fără frecvență, cât și pentru învățământul superior în general, ca în cadrul secțiilor primordiale didactice și de cercetare științifică ale cadrelor din universități și institute, să se prevadă obligativitatea editării periodice a cursurilor. Editarea didactică și pedagogică ar trebui să tipărească aceste cursuri în țară corespunzător cerințelor electivității. Totodată ar trebui găsit o formă potrivită prin care aceste cursuri să fie difuzate direct, către celelalte școli la fără frecvență, prin secretariatele Institutelor de învățământ superior.

Inv. ELENA DINESCU
Golbești — Iași

Sistemul acordării burselor

Printre multiplele probleme pe care le îmbrățișează studiul cu privire la dezvoltarea învățământului superior se numără și aceea a normelor pentru acordarea de burse. Cred că în această privință ar trebui să existe o prevedere care să favorizeze pe studenții din familiile cu mulți copii și cu o situație materială mai modestă. Nu este nevoie să argumentez prea mult că posibilitatea continuării studiilor de către mulți dintre acești studenți este condiționată de primirea burselor. Mai mult chiar: atunci cînd un asemenea student pierde bursa, neîndeplinind, din diferite motive, baremul de medie cerut, îi este foarte greu, din pricina condițiilor și mai dificile de studiu, să recîștige bursa.

Toate aceste considerente pornesc de la un caz real. Este vorba de unul dintre studenții mei, care a obținut rezultate deosebite la unele discipline de profil, dar care în mod accidental, din cauza unei situații speciale existente în familia sa care numără alături de el încă 9 frați, nu a reușit să realizeze într-o sesiune de examene baremul de burse. Din această pricină el s-a izbit de greutăți serioase pe care numai cu sprijinul tovarășesc al facultății le-a putut depăși.

Iată de ce susțin că prevederile să fie diferențiate, avînd în vedere familia cu copii numeroși, ceea ce ar corespunde integral politicii statului nostru de întărire și sprijinire multilaterală a familiei.

Asist. univ. ION SIRGHE
Institutul politehnic — Iași

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

FLORILE MARI SĂRBĂTORI

Marile prefaceri politice, social-economice și spirituale marchează dezvoltarea și afirmarea multilaterală a națiunii socialiste române, adică înnoirea democratică a societății noastre. Prezența tot mai activă a națiunii române, suverane și independente constituie un sprijin important în procesul de regenerare și maturizare a națiunilor, caracteristic epocii pe care o trăim, de adevărat schimbări revoluționare în viața omenirii. Are loc o consolidare și manifestare tot mai pregnantă a filinței naționale a popoarelor mari și mici, cooperante la făurirea civilizației umane. Se impune tot mai evident concluzia că națiunea constituie și va constitui încă mult timp cadrul propice și totodată o forță motrice esențială pentru realizarea sarcinilor progresiste ale fiecărui popor.

Condiția hotărîtoare a îndeplinirii obiectivelor noastre viitoare, a obținerii de noi succese pe calea desăvîrșirii construcției socialiste o reprezintă creșterea continuă a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate. Partidul promovează un spirit creator, mobilizator în conducerea economiei, culturii, a întregii vieți sociale, acționează pentru înlăturarea rutinei, a practicilor învechite, a mentalităților retrograde ce împiedică mersul nostru înainte. Concepția și stilul de lucru al partidului constituie un factor puternic de dinamizare a muncii entuziaste, creatoare pe care o depune poporul român. Este evident tot mai mult că criticarea cu toată puterea a lipsurilor și recunoașterea cu curaj a greșelilor, hotărîrea de a nu se admite perpetuarea lor, se reflectă pozitiv în dezvoltarea economică și socială a țării, aduce mari folosuri economice și culturale socialiste și în același timp prestigiului socialismului în general.

Munca pașnică a poporului român pentru edificarea socialiste și prosperitatea patriei se reflectă pe plan extern într-o politică inspirată de o înaltă principialitate, care contribuie la dezvoltarea conviețuirii pașnice și colaborării active între popoare, bazată pe respectarea neabătută a independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altora și avantajului reciproc. Dezbaterile politicii noastre externe la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, pe baza expunerii prezentate cu acest prilej de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., a relevat sprijinul și aderența totală și entuziastă de care se bucură în masele întregului popor. Ea răspunde intereselor fundamentale ale națiunii noastre socialiste, împletindu-se organic cu năzuințele înaintate ale omenirii.

România dezvoltă o bogată activitate internațională, în centrul căreia se situează întărirea prieteniei și alianței cu toate țările socialiste. La baza acestor relații frățiești se află comunitatea ordinii sociale, unitatea țelurilor și aspirațiilor fundamentale, interesele comune ale luptii împotriva reacțiilor și imperialismului pentru victoria păcii și socialismului. Comerțul cu țările socialiste, în ambele sensuri, ocupă primul loc în schimburile economice externe ale României și continuă să se dezvolte.

Țara noastră militază totodată pentru lărgirea relațiilor cu toate statele, indiferent de rînduile politice-sociale. În prezent, întreprindem legături diplomatice cu 75 de state și relații economice cu peste 100.

Considerăm că pe arena mondială, statele mici și mijlocii, acționînd pentru apărarea intereselor lor legitime, pot aduce astăzi o contribuție remarcabilă la soluționarea pozitivă a problemelor mondiale, la salvagardarea păcii și securității, influențînd considerabil mersul evenimentelor. Pe această direcție se înscriu inițiativele de răsunet ale țării noastre pentru dezvoltarea colaborării internaționale și relațiile de bună vecinătate pentru crearea unui climat de pace și de securitate în Europa și în alte regiuni ale lumii. În lumina Declarației din iulie 1966 de la București, România consideră că pentru desființarea în Europa ar avea un efect deosebit de pozitiv măsurile pentru dezarmarea generală, și în primul rînd dezarmarea nucleară, retragerea de pe continentul nostru a trupelor neeuropene, a tuturor trupelor de pe teritoriul altor state în granițele lor naționale, desființarea bazelor militare străine, lichidarea blocurilor militare.

Credincios principiilor internaționalismului proletar, Partidul Comunist Român acționează pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și solidaritate cu toate partidele comuniste și muncitorești, pentru întărirea unității mișcării comuniste internaționale. În același timp, el militază pentru lărgirea contactelor cu partidele socialiste și alte organizații democratice și progresiste din toate țările lumii. Partidul și statul nostru fac tot ce le stă în putință pentru a asigura coeziunea și colaborarea tuturor forțelor antiimperialiste, condiții indispensabile ale victoriei păcii și progresului în lume.

Intrînd în al XXIV-lea an de viață liberă și prosperă, poporul nostru pășește hotărît, sub conducerea încercată a partidului, punîndu-și în valoare genul creator, spre noi realizări pe calea desăvîrșirii construcției socialiste și a pregătirii trecerii către comunism.

AVANPREMIERĂ ȘCOLARĂ

tori și profesori, măsurile deosebite luate în această vîrstă de Ministerul Învățămîntului. Reamintim că numai la cursurile centrale și interregionale au participat peste 4.000 de cadre didactice. Acestora li se adăugă alți mii de învățători și profesori care se pregătesc pentru obținerea gradelor didactice.

Întreg acest complex de acțiuni conturează clar nu numai pregătirea temeinică și asigurarea unei bune desfășurări a anului școlar 1967-1968, ci și certitudinea unor succese care să facă din această nouă etapă de muncă a corpului didactic și a elevilor o treaptă superioară în mersul continuu ascendent al învățămîntului românesc.

Comunicare

Seria „1927” (Dogaru — Baltasii — Bădescu), — a fostei Școli normale „Predea Buzescu” din Slatina-Arges, — anunță reînălțarea, după 40 ani, de la absolvire, ce se va ține duminică 27 august 1967, ora 9 dimineața, în localul de la gară. Ultimele adevăruri se trimit urgent colegului Nicolae Baltasii șos. Colentina 283, raionul 1 Mai București.

Avînt spre înălțimi.

O excursie instructivă printre miile de specii de plante ale Grădinii botanice.

TINERE TALENTE

Ar rămâne incomplet „tabloul” vacanței dacă n-am aminti alături de activitățile sportive și o serie întreagă de activități culturale-artistice, dintre care unele, deși s-au desfășurat pe plan local, au o semnificație care depășește cadrul respectiv.

În acest context se înscrie și expoziția de pictură și sculptură a elevului Ioan Mikloș de la Liceul nr. 1 din Beiuș, organizată în cadrul casei de cultură raionale. Cele 35 de lucrări — sculptură și pictură — expuse, vădesc preocupările majore pe care le are autorul adolescent, de a exprima prin mijloace plastice gânduri și sentimente cu o variație tematică.

Departate de a fi un simplu divertisment al școlarii multilaterale pregătite, aceste creații constituie expresia vie, clară, a unui talent autentic. Sculpturile în lemn, gips și lut, pictura în care culorile atmosferice locale sînt dominante, vădesc prin varietatea genurilor și a tematicii abordate, caracterul fecund al căutărilor creatoare ale elevului plastician. În acest sens „Dans biho-rean” (pictură) și „Geneză” (sculptură în lemn) se numără printre cele mai reușite lucrări.

Șlefuit atent și competent îndrumat, talentul tîndrului Mikloș va putea da roade deosebit de prețioase.

Demne de menționat sînt și preocupările tercului de plastică al Școlii generale nr. 6 din Bacău. Între zlogoravurile realizate aici se remarcă în mod deosebit „Cap de copil” și „Peisaj de munte”, lucrări ale elevului Dan Dobreașu.

Talentul foarte tîndrului artist (elev în clasa a VI-a) respiră în fiecare element al

creațiilor sale. Este virtă la care nu se pun încă probleme filozofice, dar în schimb, se manifestă din plin bucuria vieții lipsită de grijă.

Tematica — copilăria, viața satului etc.

— își are izvorul în preocupările caracteristice vârstei. Natura și omul sînt redatți așa cum îi „vede” experiența celor 12 ani, cîți are deocamdată autorul.

TR. 1.

Un minunat tovarăș de viață

Acum, cînd vacanța este aproape pe sfîrșite, și noi, și elevii noștri, ne gîndim cu plăcere și cu ușoară nostalgie la zilele frumoase pe care le-am petrecut împreună de-a lungul celor două luni.

Aș vrea să mă opresc mai mult la una din activitățile cărora i-am închinat multe ceasuri multe zile. Este vorba de lectură. Cartea ne-a însoțit în toate drumurile noastre. În popa-

surile noastre am răs-folțit zeci și zeci de pagini de poezie și de proză, am desisnit în ele frumuseți la care în timpul anului școlar n-am avut răgaz să ne oprim îndelung. Sînt acum aproape 200 de școlari care au ocazii bibliotecă personală cu cîțeva zeci de volume. În zilele vacanței noastre adunat la citire dintr-această undă am citit și am discutat pe marginea lecturii făcute. La întîlnirile noastre

cu cartea au venit și un număr școlari de toate vîrștile. Acestea le-am sporit cunoștințele, i-am obișnuit pe școlari să citească corect, frumos și mai ales i-am făcut să în-beșadă mai mult cartea. Și sperăm că în zilele vacanței, va citări mai mult în timpul an școlar.

Prof. ANGELA DUMITRESCU
Școala Vădăștița,
raionul Corabia

CREAȚII ALE

CADRELOR DIDACTICE

LIMBA NOASTRĂ

Muzica: TH. BORDEIANU

Versuri: ALEXE MATEEVICI

Tempo di marcia
afettuoso

1. Lim - ba noas-tră-i o ca - moa - ră în a -
2. Lim - ba noas-tră-i foc ce ar - de în - tr-un

Un - și - rag de din - curi în - fun - da - ră, Un - și - rag de
mea, ce ră - ră ves - te S-a tre - zit din

ra - ră în a - din - curi în - fun - da - ră, în - tr-un
ce în - tr-un neam ce ră - ră ves - te

pla - tră re - ră Pe mo - și - e re - vâr - sa -
somn de moar - te Ca vi - tea - zul din po - ves -

Un - și - rag de pla - tră ra - ră Pe mo -
S-a tre - zit din soma da moar - te Ca vi -

ra - ră în a - din - curi în - fun - da - ră, Un - și - rag de
mea, ce ră - ră ves - te S-a tre - zit din

gi - e re - vâr - sa în a - din - curi în - fun - da - ră, Un - și - rag de
tea - zul din po - ves - te S-a tre - zit din

Pe mo - și - e re - vâr - sa în a - din - curi în - fun - da - ră, Un - și - rag de
Ca vi - tea - zul din po - ves - te S-a tre - zit din

pla - tră re - ră Pe mo - și - e re - vâr - sa - ră în a -
somn de moar - te Ca vi - tea - zul din po - ves - te.

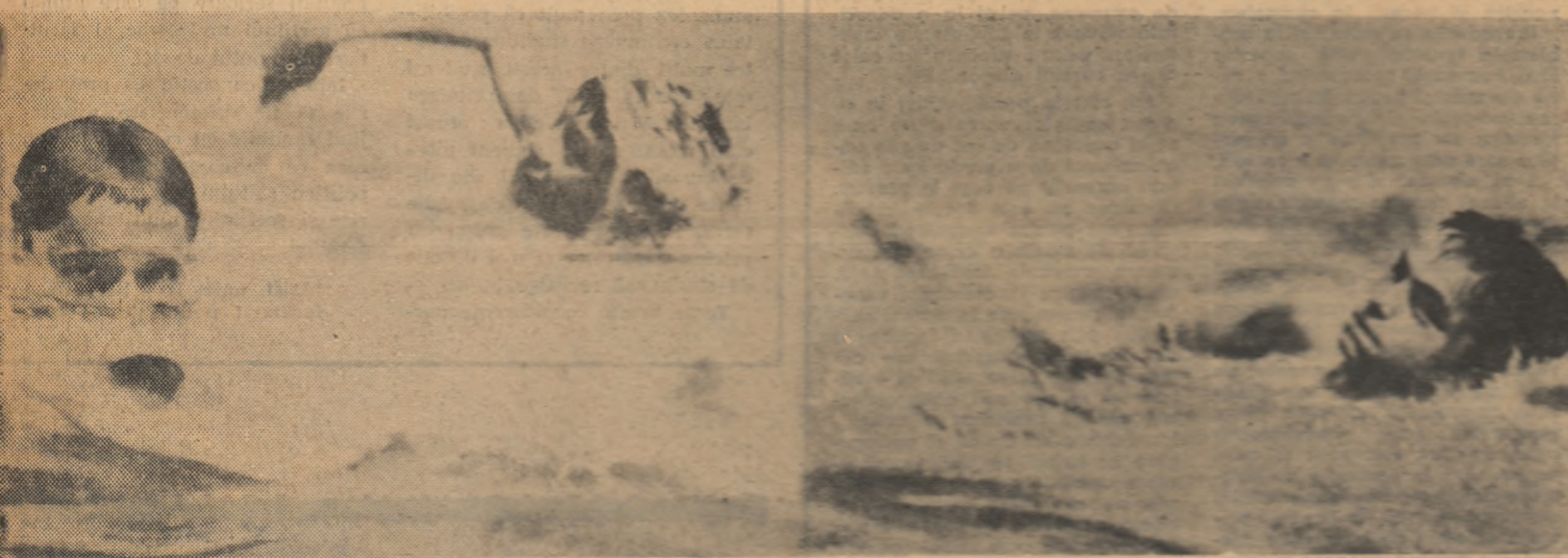
Limba noastră-i o comoară
În adîncuri infundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste

Limba noastră-i numai cîntec
Doina dorurilor noastre
Roi de fulgere ce spintec
Nouri negri zări albastre

Limba noastră-i graiul pînii
Cînd de vînt se mișcă vara;
În rostirea ei, bătrîni
Cu sudori sfinți-au țara.

Vacanta

În undele timpului o aprigă discuție cu educatoarea și cu secundele.

„Cartea de vizită” a bazelor turistice

Este vremea ideală a excursiilor. În stațiunile de odihnă, în orașe, pe cărările munților, pretulindu-și ochii și sufletul de frumusețile și bogățiile țării. Excursiile sînt prilej de întîlnire cu trecutului, cu monumentele care marchează evenimentele importante din viața poporului nostru, cu bogățiile spirituale și artistice ale poporului găzduite în muzee, în biblioteci.

Baze turistice organizate în fiecare regiune sînt chemate să găzduiască pe tinerii „pelerini” curioși și dornici de a vedea, de a cuprinde cit mai mult din realitatea noastră socialistă.

Zilele trecute am avut prilejul de a vizita cîteva baze turistice în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară și de a întîlni diferite grupuri de elevi sosiți aici în excursie din cele mai diferite colțuri ale țării.

La centrul regional funcționează trei baze turistice, care găzduiesc zilnic 200—250 elevi. Baza turistică cu sediul la internatul Școlii profesionale a statului popular a fost prima la care întîmplător am avut prilejul să urmăm felul cum sînt primii și găzduim excursiionistii. Încăperea internatului, de o curățenie desăvîrșită, își așteaptă oaspeții, punindu-le la dispoziție tot ceea ce au nevoie excursiionistii. După primirea caldă a tinerilor călători și după instalarea lor în dormitoare, lucru ce se face de către serviciul permanent de pedagogi, elevii au putut asculta explicațiile profesorului-ghid despre istoricul orașului, însemnătatea lui, monumentele sale istorice și culturale, însemnătatea de astăzi a orașului Tîrgu-Mureș pentru economia națională. După această scurtă incursiune documentară grupul, în frunte cu ghidul, a pornit într-o vizită prin oraș.

Majoritatea grupurilor de elevi-turisti care au fost cazați la internatul Școlii profesionale au fost conduși să viziteze Palatul culturii, Pinacoteca găzduită de această maiestruasă clădire și în care au putut admira tablouri ale celor mai mari artiști români ca: Grigorescu,

Tonitza, Luchian și alții. Ei au vizitat de asemenea vestita bibliotecă „Teleki” din Tg. Mureș în care se află cîteva dintre primele tipăriți vechi, unele unice în lume.

De asemenea vizitatorilor le-a fost evocat în fața vechilor ziduri, trecutul istoric al cetății arăsele. În programul alcătuit pentru grupurile de elevi care s-au oprit cîteva zile în oraș, profesorii-ghizi au înscris și fabrica de mobilă „23 August” care a fost produsă au cucerit de mult piața internațională. Alte grupuri s-au putut destinde cîteva ore la strandul orașului întrecîndu-se în competiții organizate ad-hoc, cu elevii localnici.

Se pare însă că nu toate bazele turistice din localitate oferă elevilor-turisti asemenea condiții pentru a cunoaște istoria și realitățile actuale ale orașului, locurile lui de odihnă și destindere. Bunăoară, la baza turistică de la Liceul „Unirea”, n-am întîlnit pe nimeni în afară de îngrijitor. Cine i-ar fi îndrumat pe excursiionisti, care puteau să sosească dintr-un moment în altul? Pe cîți ocazii am aflat că această bază turistică nu funcționează sub egida liceului, ci responsabilitatea ei cade în sarcina Liceului pedagogic (I)? Bizar mod de organizare, o bază turistică cu sediul într-o unitate școlară, alif de puternică cum este Liceul „Unirea”, este dată în grija altui liceu!!

O situație asemănătoare am întîlnit și la baza turistică de la internatul Grupului școlar comercial. L-am găsit aici doar pe portar și listele grupurilor care trebuia să sosească. E drept, internatul nou și modern era curat, gata de a primi pe excursiionisti și în momentul acela găzduia vreo 30—40 de elevi. Nimeni însă nu știa cum se descurcă aceștia în oraș, cine îi conduce și unde.

Aceiași oras, aceiași organizatori și toți condiții alif de diferite. S-a adeverit și de data aceasta că omul sfințește locul. La internatul Școlii

profesionale totul merge cu precizie unul cașonic. Despre aceasta ne vorbește și cartea de impresii, în care își exprimă mulțumirea pentru organizarea și conștientizarea noastră a grupurilor elevi-turisti.

Assumează lucrul și mulțumiri am putut citi și în cartea de impresii

ELENA TULPANT

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI Anunț

Institutul de construcții București anunță ținerea unui concurs de admitere între 2 și 10 septembrie 1967 pentru completarea locurilor rămase disponibile la următoarele specialități:

CURSURI DE ZI

- Construcții civile, industriale și agricole . . . 181 locuri
- Construcții și instalații hidrotehnice . . . 70 "
- Hidrotehnică agricolă . . . 49 "
- Drumuri și poduri . . . 67 "
- Construcții și întreținere ferov. și poduri 103 "
- Geodezie și sistematizare teritorială . . . 53 "
- Instalații pentru construcții . . . 82 "
- Mașini și utilaj pentru construcții . . . 142 "

CURSURI SERALE

- Construcții civile, ind. și agricole . . . 51 locuri
- Instalații pentru construcții . . . 15 "

Disciplinele pentru concurs sînt:

- Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral.
- Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris.

Înscrierile pentru concursul de admitere se fac între 15 august—1 septembrie a.c. la secretariatul Institutului din b-dul Republicii nr. 176 de unde se pot cere și informații suplimentare (telefon 21.47.70).

TRIADA I TRIADA II

De-aș înveli urechea nimic n-aș auzi,
Făcînd de-atîtea doine și-atîtea melodii!

Si ochii de-aș închide etern nepăsători,
N-aș mai vedea în țară cum cresc atîtea flori!

Iar inima în pieptu-mi doar lîncedă de-ar bate
N-aș mai simți puterea de viață fără moarte

Si neașcînd frumosul, nimic n-aș auzi,
Făcînd de-atîtea doine și-atîtea melodii!

Dar nu-nvelesc auzul ci-l port slobod pe plat,
S-așculti, fără de saț, al bucuriei grai.

Si ochii-i port în juru-mi să vadă-n fiecare
Cum înfloresc surisuri din zare pînă-n zare.

Las inima în pieptu-mi năvalnică să bată,
Cu fiecare cîmp în zbor, mai avîntată!

Prof. PETRU POPESCU

Prof. ION CIRDEI: Șantier